No 2702 Vrijdag 13 December 1935 52ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elke Vrijdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Past. S. Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elke regel meer 10 cts.

In de schaduwen van morgen.

Dit opschrift is de titel van het jongste boek van Prof. Huizinga.

Dit werk noemt de schrijver zelf „Een diagnose van het geestelijk lijden van onzen tijd." En al is, naar we menen, op meer dan één plaats het den schrijver niet gelukt bij de peiling van dat lijden de bodem te bereiken toch mag de diagnose stellig geslaagd heten, en wordt men meermalen getroffen door de nieuwe, verrassende kijk op zaken. Als voorbeeld noemen we de beschouwingen over de hedendaagse kunst.

Vergelijkt men echter met Huizinga's werk het hoogst lezenswaardig boek van Gedat: „Ein Christ erlebt die Probleme der Welt", dan treft, dat Gedat ook schenkt een duidelijk beeld van onze ontredderde wereld, maar tevens als diepgelovig, belijdend Christen, de weg wijst naar herstel, al blijven ook bij dezen schrijver van protestants-Christelijke huize — het kan niet anders — verschillende zaken achterwege, die door ons katholieken zeer stellig in de allereerste plaats in acht te nemen zijn.

Toch zijn in Huizinga's werk hier en daar enkele aanwijzingen te vinden in een richting, waar de wereld heil voor het geestelijk lijden zou kunnen vinden, en een passage verdient dan onze bijzondere aandacht.

Na gewezen te hebben op de nieuwe askese, die nodig is, schrijft Huizinga:

„De nieuwe askese zal een overgave moeten zijn. Overgave aan dat, wat als hoogste te denken valt. Dat kan Staat of volk of klasse evenmin als het eigen persoonlijk bestaan. Gelukkig zij, voor wie dit beginsel slechts de naam kan dragen van Hem, die sprak „Ik ben de weg en de waarheid en het leven".

Hier wordt dan toch Christus zelf genoemd, althans aangeduid.

Moge dat woord onthouden worden door allen die Huizinga's boek lazen of zullen lezen. Mogen wij beseffen, dat het weinig baat kennis te nemen van een diagnose zonder meer, hoe voortreffelijk die ook mag zijn gesteld, maar dat het tenslotte aankomt op de therapie. Moge het boek van Huizinga ons opnieuw doen inzien, in welke mate de wereld ontredderd is, en dan ons bewust doen worden van de plicht, die in de eerste plaats wij katholieken te vervullen hebben, en die ons herhaaldelijk door Paus en Bisschoppen voorgehouden wordt. Pius X gaf 't inhoudrijke program: „Alles herstellen in Christus" en gaf het doeltreffend middel ter verwezenlijking er van: de veelvuldige en dagelijkse H. Communie.

In zijn sublieme voorrede op het „Lied des Konings" schreef Dr. Schaepman in 1869:

„De goddelijke offerspijze, de mensgeworden en voor ons zich offerende God is het wonderbaar voedsel, dat door zijn kracht om de leden der Kerk als een ondoordringbaar pantser smeedt.

In onze tijd met zijn vele gevaren, en waarin bovendien verschillenden tot heil van anderen in gevaarlijke stellingen zich moeten begeven, is dat pantser wel zeer van node.

Benedictus XV in de Vredes-Encycliek, Pius XI in de Encyclieken „Ubi arcano Dei" — Quas primas", — „Quadragesimo Anno", legden bloot de ellende der wereld, gaven tevens de weg aan, waarlangs redding te vinden is, en nog pas enkele maanden geleden riep Paus Pius XI de ganse katholieke wereld naar de grot van Lourdes, opdat het H. Misoffer weer in het centrum van het leven van den katholiek mocht worden geplaatst, teneinde heil en genade voor de wereld van God te bekomen.

Moge Huizinga's schildering een aansporing inhouden dat alles in praktijk te brengen.

Mogen allen de woorden van Huizinga overwegen, dat zij gelukkig zijn, die Christus erkennen, en dan bedenken, dat er weer geluk in de wereld zal wezen, indien de wereld in doen en laten toont het woord van Christus te verstaan: Zonder Mij kunt gij niets.

ZONDER ABONNEMENTSVERHOGING

zal **DE AMIGOE** vanaf 1 Jan. 1936 twee maal per week verschijnen.

LOSSE NUMMERS **10 CENT.**

ZIJ DIE ZICH MET INGANG VAN 1 JAN. ABONNEREN **ONTVANGEN VANAF HEDEN HET BLAD GRATIS.**

Nogmaals Winkelsluiting.

Curaçao leeft thans in een strijd, die in de andere beschaafde landen der wereld reeds 15 à 25 jaar geleden is uitgevochten.

De strijd van het liberalisme tegen de sociale rechten van den mens.

Onze huidige Gouverneur heeft als een der punten van zijn program, de doorvoering der sociale wetgeving: en gelijk iedere actie, wekte ook deze een reactie op, voornamelijk van uit leden van Koloniale Raad en Kamer van Koophandel.

Maar een zeer deftige reactie.

Wanneer we ons nog de spotprenten herinneren uit die vroegere strijd in Nederland, dan werden ons altijd de liberalen afgebeeld als deftige heren tegenover de bonkige arbeider.

De liberaal aan het woord was immer een heer in rok of dinnerjacket van de haut chique en de laatste mode en wat hij zeide was vanzelfsprekend navenant, althans voor de vorm.

Telkens worden we weer hieraan herinnerd wanneer we onze liberalen horen tegen de sociale wetgeving.

Zo hebben we in de laatste tijd al eens een lans horen breken voor onze „mooie patriarchale verhoudingen", waarmede praktisch niets anders bedoeld werd als de laatste overblijfselen van de slaventijd.

Het is echter van het liberale systeem heel verstandig het kind niet bij zijn ware naam te noemen.

In de Kamer van Koophandel was de vorige week een lid aan het woord van wiens fluwelen lippen de uitdrukking vloeide „een zeer tere economische constellatie".

Dat lid aan het woord zeide:

„Sociale maatregelen mogen voor bepaalde landen zeer nuttig zijn, doch hier moet men rekening houden met een zeer tere economische constellatie, die geschaad kan worden voordat men het weet."

Het verslag vermeldde niet, dat een enkele aanwezige een traan uit het oog wegpinkte.

Maar mogen mensen, arbeiders, worden opgeofferd aan de „patriarchale verhoudingen" en aan de economische constellatie.

Of zijn de verhoudingen en de eoconomie niet juist voor de mensen?

Moeten deze zich niet juist regelen naar de mens, die Koning der Schepping is, ook al is hij arbeider.

Die zijn rechten heeft en deze kan laten gelden, zolang het algemeen belang er niet door geschaad wordt.

Men ziet hier weer de „Umwertung aller Werte". Alle menselijke idealen losgemaakt van de menselijke finaliteit en gericht op het aardse geluk. En hier krijgen we de toestand, waarop prof. Huizinga wijst in zijn nieuwste boek: „Waar de ethische normen zijn afgezworen, gaat de ethische ontaarding, waartoe de mensch geneigd blijft, zich richten tegen den medemensch, die slechts zijn concurrent is op politiek en economisch gebied."

Aan liberale instellingen hebben we het akelige rijmpje te danken in de Hollandse buitencafé's.

Laat niet als dank voor 't aangenaam verpozen
Den eigenaar van 't bosch de schillen en de dozen.

Aan liberale instellingen ook de spreuk:
Behandel de dieren met zachtheid.
Spaar de vogels.

Maar aan de menselijke arbeiders durft men nog hier hun rechtvaardige sociale eisen te weigeren en te zeggen, dat sociale maatregelen voor bepaalde landen zeer nuttig zijn, maar op Curaçao, ziet u, zitten we met een „zeer teere economische constellatie." !

We hebben over winkelsluiting principiëel al genoeg gezegd en meer speciaal gewezen op de Pauselijke encyclieken, die hierin duidelijke taal spreken. We zullen dan ook maar deze „wijsheid" verder laten voor wat ze is, in de vaste overtuiging, dat voor ons Bestuur deze stem, uit de Kamer van Koophandel, die eens roepende in de woestijn is, waar gelukkig voor onze arbeiders, nog des te minder naar geluisterd zal worden, omdat deze niet recht, maar **krom** maakt de wegen des Heren.

Alcohol en verkeer.

Invloed op het zenuwstelsel.

Wie geregeld de politieberichten leest, zal wel de overtuiging hebben opgedaan, dat een zeer groot aantal auto-ongelukken te wijten zijn aan sterke drank.

We hebben de indruk dat het zelfs op Aruba nog erger is als op Curaçao.

Niet het minst door het krachtig optreden van de politie en justitie is vrijwel iedereen overtuigd, dat het alcoholgebruik de kans op verkeersongevallen vergroot. Dit is zeer zeker een belangrijke stap in de goede richting, maar nog steeds heerst er een meningsverschil omtrent de hoeveelheid alcohol, die merkbare vergroting van gevaren bij het verkeer medebrengt. Dat iemand, die dronken is, d.w.z. in „kennelijke" staat verkeert,, zowel als chauffeur alsook als fietser of voetganger een gevaar voor het wegverkeer betekent, is wel duidelijk. Maar kan een enkel glaasje jenever al kwaad doen? Zo vraagt men. Deze vraag wordt zeer terecht gesteld, want de praktijk van het leven leert, dat een gematigd alcoholgebruik zeer algemeen is. Nu onttrekt zich natuurlijk de invloed van een matig gebruik op de verkeersongevallen grotendeels aan een statistisch onderzoek. In de eerste plaats kan men een dergelijk alcoholgebruik bij een chauffeur, die b.v. een aanrijding veroorzaakt, niet objectief vast stellen. Ook het zo nuttige onderzoek van het bloed laat niet toe uit te maken of een persoon enige uren te voren een paar borrels gedronken heeft. Ook de uitademingslucht verraadt dan geen geuren meer. In de tweede plaats zal een chauffeur geneigd zijn het alcoholgebruik te ontkennen of te verkleinen.

Onlangs heeft H. Heise in het „Journal of the American Association" over 119 auto-ongelukken, waarbij 216 mensen om het leven kwamen, bericht. Hij heeft daarbij zorgvuldig het alcoholgebruik van de chauffeurs nagegaan en onderscheid gemaakt tussen hen, die absoluut geen alcohol gebruikt hadden en hen, die een geringe hoeveelheid hadden genuttigd, maar in het geheel niet dronken waren. Bij de eerste groep kwam gemiddeld één dode per ongeval voor, bij de tweede groep echter het dubbele aantal. Heise komt tot de conclusie, dat reeds een kleine dosis alcohol den autobestuurder m i n d e r verantwoordelijkheidsgevoel geeft en de kans op een ernstig ongeluk vergroten.

Zoals gezegd, is het zeer moeilijk de betekenis van een matig alcoholgebruik statistisch vast te stellen. De grote individuele verschillen in de gevoeligheid voor dit vergift voor het zenuwstel zijn bekend. Bovendien hangt een ongeval van een groot aantal factoren af, waardoor de invloed van een enkele factor moeilijk in een statistisch overzicht zal blijken. Maar wat niet uit cijfers aantoonbaar is kan toch wel van groot belang zijn. Dat geldt ook voor het alcoholgebruik in matige hoeveelheden.

Daarbij is het echter gevaarlijk op indrukken uit het dagelijks leven af te gaan. Deze zijn vaak zeer misleidend. Hoe vaak hoort men b.v. zeggen, dat men na het gebruik van een paar borrels evengoed zijn werk kan doen, dat een dergelijk gebruik zelfs de prestaties verbetert, opwekkend is, de vermoeidheid verdrijft, enz. Zo is de openbare mening tot het oordeel geneigd, dat een matig alcoholgebruik de zekerheid van den bestuurder niet ongunstig wijzigt.

Of deze openbare mening juist is of niet, zal echter het wetenschappelijk onderzoek moeten uitmaken. Wat leert dit?

Reeds de vroegere proefnemingen van Kraepelin en zijn school toonden aan, dat een „opwekkende" invloed van een matige dosis alcohol slechts zeer korte tijd (b.v. een half uur) bestaat en dan altijd gevolgd wordt door een vermindering van de functies. Daarnaast bestaat een schijnbaar opwekkende invloed, die moet worden toegeschreven aan een geringer remmende invloed van de hogere functies, en een gevoel van gemakkelijkheid en vrijer, ongebreidelder bewegingsmogelijkheid, die subjectief bestaat. Het gemakkelijker spreken na alcoholgebruik is hiervan een goede demonstratie.

In nieuwere tijd zijn de proeven over de invloed van alcohol op de functies van het zenuwstelsel voortgezet. Miles in Amerika heeft bijv. de veranderingen in de waarnemingsscherpte en in het snel en zeker reageren nagegaan.

Daarbij bleek, dat reeds een dosis van 30—50 cm^3 alcohol (overeenkomende met een paar glazen jenever) zeer duidelijk storing gaf.

Van belang is o.a. zijn proef met machineschrijvers, die aan een matig alcoholgebruik g e w o o n waren.

Ook bij deze personen nam het aantal fouten bij een zelfde snelheid belangrijk toe.

Voor het vraagstuk van de verkeersongevallen is vooral van betekenis, dat de snelheid der reacties en de stabiliteit der reacties vermindert en dit vooral het geval is als een z.g. keuze-reactie moet worden verricht, d.w.z. als tussen twee mogelijkheden moet worden gekozen.

Wie iets van auto-besturen afweet, is het bekend, dat er een aantal ongevallen bestaan, die voorkomen hadden kunnen worden door een snelle en goede keuze van een handeling. Het is volkomen zeker, dat ook een matig alcohol-gebruik de kans op een ongeval in zulke omstandigheden vergroot. Voor elken chauffeur moet dus de regel gelden, dat ook een geringe hoeveelheid drank niet mag worden gebruikt, daar deze zijn geschiktheid in moeilijke situaties vermindert.

WIE KENT CURAÇAO NIET?

Menige Hollander zal het wel eens overkomen zijn, dat hij bij vertrek naar Curaçao de groeten meekreeg voor een vriend in Suriname, alsof deze even op een Zondagachtermiddag per auto te bezoeken was.

Hoe onbekend men was met de situatie van onze Nederlandse West-Indische bezittingen bleek uit de koddige fantasieën, waarmee men de overval van Urbina, in Nederlandse bladen reconstrueerde, nadat men slechts enkele telegrafische mededelingen daarover had ontvangen.

Na die overval werd het beter met deze kennis, waarom men dan ook in die dagen de geestige opmerking maakte, om wegens deze verdiensten Urbina, tot **minister van Staat te moeten benoemen.**

Maar bij de viering van het 300-jarig eeuwfeest bleek deze kennis al weer zeer verminderd te zijn, getuige, de vreemde gezichten en nog vreemder vragen, in de Amsterdamse gemeenteraad, toen er een voorstel kwam om een der straten een naam te geven van Johan van Walbeeck, de veroveraar van Curaçao.

En sindsdien ontmoeten we telkens het gebrek aan kennis omtrent de West-Indische **gebiedsdelen.**

Zo lazen we dezer dagen in de bekende rubriek „Onder de Menschen" van den niet minder bekenden redacteur van de Nieuwe Rotterdamsche Courant, Brusse, van een onderhoud met den bekenden Surinamer Theo A. C. Convalius.

Als geboorteplaats van dezen geboren Surinamer wordt door Brusse, de West Indische eilanden aangewezen.

En deze man, die misschien nog nooit een voet op Curaçao heeft gezet, althans zeker hier nooit is opgetreden, wordt door Brusse genoemd: „de op onze West Indische eilanden welbekende strijder voor emancipatie, de schrijver, redenaar, journalist — de oud-onderwijsman, gewezen goud-ontginner en gepensionneerde koloniale ambtenaar."

Zou zelfs deze knappe schrijver niet weten, dat Suriname en de West Indische eilanden twee afzonderlijke gebiedsdelen zijn?

Bijbelkennis en Neutraal Onderwijs.

Onlangs citeerden we de mededelingen van leraren over het volslagen gebrek aan kennis van figuren en feiten van het Oude en Nieuwe Testament bij leerlingen van het openbaar onderwijs. Op de vraag, wie Adam was, had er een geantwoord: de voetballer. (Een bekend Nederl. voetballer heet Adam).

Thans deelt in het „Handelsblad" de heer G. v. Veen mede, dat een lyceumrector hem het volgende vertelde over een bezoek met enige klassen aan de H. Landstichting te Nijmegen, waar in een uitgebreid park de verschillende plaatsen van Palestina, natuurgetrouw zijn nagemaakt.

„Als ik eerlijk wil zijn, dan moet ik zeggen, dat wij deze visite niet hebben kunnen maken zonder ons ook persoonlijk wat te generen. De meesten van ons hadden vroeger op dit gebied nog wel een opvoeding gehad, maar ook wij bleken nog heel veel te leren te hebben. Maar over mijn leerlingen heb ik mij diep geschaamd. Zeker, de helft weet niets van bijbelse figuren en hun geschiedenis. En als je dan voor een Christusbeeld staat en een jongen vraagt, „wat voor ding" dat beeld op zijn hoofd heeft (de doornenkroon) dan vlijmt het door je heen, dat het niet enkel gebrek aan kennis is, die hier te betreuren valt......"

De leerlingen van het neutrale onderwijs kennen iedere voetballer aan de sportlauweren. Maar bij de doornenkroon om het hoofd van Christus vragen zij: „wat is dat voor een ding?"

Kinderen in de film.

Oordeel van „De Socialistische Gids".

In de jongste aflevering van „De Socialistische Gids" schrijft de heer H. G. Cannegieter een artikel over het onderwerp „Kinderen in de film" dat zowel het verschijnsel-Shirley Temple behandelt als de film „No greater Glory". Voor laatstgenoemde film heeft de schrijver grote bewondering, voor het verschijnsel-Shirley Temple vrij wat minder. Het lijkt, zo zegt hij, op kinderexploitatie. Het wicht gaat even rustig om met haar mammie als met gangsters en zelfs de meest sensationele schietpartijen maken haar niet van streek. Hier is wel een geraffineerde techniek aanwezig, en, zo gaat de schrijver letterlijk voort:

„En ondanks deze geraffineerde techniek speelt zij haar rol argeloos kinderlijk. Maar dat zij die kinderlijkheid „speelt", is het bedenkelijke. Want het is alles dressuur, — aan deze gedachte kan men zich tijdens de vertoning niet onttrekken. En, dat deze dressuur zo buitengewoon voortreffelijk is, dat ze de suggestie van het kinderlijke behouden doet blijven, brengt dat wondelijke mengsel in dat filmfiguurtje te weeg, dat eensdeels prikkelt door eigenwijsheid, doch tevens bekoort door haar natuurlijke schattigheid.

De ouders onder het publiek mogen soms lust gevoelen, dit aanvallige schimmetje vertederd in hun armen te sluiten, maar als zij er zich in verplaatsen, wat voor schepsel zo'n Shirley op twaalfjarige of op zestienjarige leeftijd onvermijdelijk wel moet zijn, dan zullen ze de hemel toch danken, dat hun Miesje of Peutje niet tot filmster bestemd is geworden!"

Ziedaar een oordeel, dat het onze volkomen dekt.

De „Beul" en de Amsterdamse toneelrelletjes.

De telegrammen van de vorige week hebben melding gemaakt van de nogal ernstige toneelrelletjes die daar in de schouwburg hebben plaats gehad, en naar aanleiding waarvan het de gehele week in de hoofdstad onrustig bleef.

Dat deze relletjes hun weerklank hadden in de Amsterdamse gemeenteraad is begrijpelijk maar ook bleek het landsbelang er mee gemoeid, volgens de interpelatie van de Anti-Revolutionaire vertegenwoordiger Amelink, die aan Minister de Wilde enige vragen stelde. Oorzaak van dit alles was de opvoering van het spel in twee bedrijven: **„De Beul"** door Pär Lagerkwist, wat ten tonele werd gebracht door de Amsterdamse Toneelvereniging. De Christelijke Amsterdamse burgemeester heeft in de gemeenteraad wel gezegd, dat het stuk geen godslasterlijke strekking had: wij zijn van het tegendeel overtuigd.

Het is zeer moedig van hem om na deze relletjes „met verheffing van stem" te zeggen, dat voor intimidatie van welke zijde ook, hij niet zou wijken; de toelating van dit toneelstuk achten wij toch een grote fout.

Om deze voor Nederland zekere question brûlante willen we onze lezers wat nader inlichten met wat de Maasbode schrijft over het genoemde stuk.

In verschillende christelijke bladen is tegen het stuk met klem gewaarschuwd.

„De Beul" van Pär Lagerkvist is oorspronkelijk een novelle, waarvan de auteur zelf 'n toneelbewerking heeft gemaakt, die door mr. E. Straat in het Nederlands werd vertaald.

Het stuk opent met een visioen van het laatste avondmaal, waarbij de schilderij van Leonardo da Vinci tot voorbeeld heeft gediend en het eindigt met een ander visioen, waarin drie kruisen hun armen uitstrekken tegen de duistere hemel. Wie menen mocht, hier met een religieus stuk te doen te hebben, komt nochtans deerlijk bedrogen uit. Het stuk is veeleer volkomen anti-godsdienstig en het is als zodanig dubbel gevaarlijk omdat het een tegenstelling tracht te suggereren tussen den Christus en God. Met een volkomen negatie in het mysterie der verlossing, wordt het lijden van Christus misbruikt om God te loochenen.

„De Beul" is zeer duidelijk een stuk à thèse, en deze thèse wordt eerst ontvouwd in de epiloog, waarin de figuur van den beul het vonnis velt voor alle tijden, om welk vonnis — zoals de inleiding van Albert Dalsum in het programma toegeeft — het stuk in wezen is geschreven.

Het eerste deel van het spel speelt in de middeleeuwen en bedoelt een beeld te geven van de geestesgesteldheid van die tijd, waarin de beul het symbool was van de wrekende en straffende gerechtigheid. Dit deel eindigt in een geluidsfilm waarin de wreedheid van de moderne tijd zichtbaar groeit uit die der middeleeuwen. „Wij zien", om alweer het programma te citeren, „de huidige vernielzucht voortkomen uit het bijgeloof en het valse gerechtigheidsbeginsel en de gestalte aannemen van verworden dans en oorlog.

Het tweede deel speelt in de tegenwoordige tijd in „niemandsland". Ook hier is de beul de centrale figuur, maar nu niet meer als instrument voor gerechtigheidsgeweld, maar van machtsgeweld.

Op zichzelf zou dit gegeven reeds aanleiding kunnen geven tot tal van tegenwerpingen. Want het beeld dat deze voorstelling oproept van de middeleeuwen — en zij doet dit inderdaad met de magische kracht die toneel eigen is —

is tenslotte een zeer eenzijdig en verwrongen beeld. Chesterton heeft ergens opgemerkt in zijn studies over St. Thomas Aquinas, dat in de middeleeuwen twee werelden vlak naast elkaar liggen. Het stenen tijdperk en de gouden eeuw zijn in deze periode werkelijk verbonden tot een machtige, aangrijpende synthese. Maar wat Pär Lagerkvist voor ons opproept zijn uitsluitend de duistere middeleeuwen. Het lichtende element, dat zoveel sterker is en dat aan de middeleeuwen tenslotte haar grote betekenis heeft gegeven, ontbreekt er volkomen.

Scherper en meedogenlozer maar tevens juister is de visie van den auteur op de moderne tijd, al ziet hij ook deze wellicht te zwart, omdat hij het mysterie der verlossing niet erkent en niet gelooft in het bestaan ener Goddelijke voorzienigheid.

Het tweede deel van het spel is een moordende, vlijmscherpe satyre geworden op het Duitse nationaal-socialisme, dat wel nergens met name wordt genoemd, maar waarvan wij het portret toch onmiddellijk herkennen. Het nationaal socialisme met zijn tot waanzin groeiende hoogmoed, zijn verheerlijking van bruut geweld, zijn laffe moordzucht en zijn monsterachtig gebrek aan barmhartigheid wordt hier scherp gegeseld, zonder dat men evenwel kan zeggen, dat de voorstelling van zaken overdreven caricaturaal is.

De uitspraken, die de auteur zijn personages in de mond legt, zijn bijna woordelijk ontleend aan de redevoeringen van de nationaal-socialistische machthebbers.

Midden in het — groots gemonteerde — tafereel, dat een orgie is van brute wreedheid, is de figuur van den beul geplaatst, die er het symbool van is en wanneer de beul, die in heel dit stuk overigens geen woord spreekt, maar als een benauwende dreiging over de mensen uistaart, op staat om zijn woord te spreken, zijn vonnis te vellen over de wereld, dan verhaalt hij hoe hij het blinde werktuig is geweest van de haat der mensen. Hij was tegenwoordig bij de kruisdood van Christus en meende dat daarmede zijn rol op het wereldtoneel was uitgespeeld. En hij ging tot God in de hemel, maar God antwoordde hem niet en de beul erkende, dat God een stenen beeld was, dat tot gruis verging en fel en dreigend verwijt aan de mensheid, die in het geweld, dat zij heeft opgeroepen, vergaan zal, eindigt het stuk.

Er schuilt in deze epiloog een vals en verraderlijk element, er klinkt een toon in door, die de gelovige christen welhaast Godslasterlijk moet aandoen. En nu moge het duizendmaal waar zijn, dat het de schuld van de mens is, indien Gods naam onder de heidenen wordt gelasterd, dat ontneemt aan de Godslastering haar karakter niet.

Het is een stuk dat ons bang maakt, bang om de gruwelijkheid, waarmede de zonden en vooral de hoogmoed der mensen zichzelf straffen.

Waardering Missiearbeid voor de Melaatsen in Suriname.

Zoals we reeds enkele weken geleden hebben gemeld, heeft de St. Gerardus Majellastichting te Suriname het veertigjarig jubileum gevierd.

Ook de Koloniale Staten aldaar hebben het jubileum herdacht bij monde van verschillende leden o.a. van den Heer Putscher en Dr. del Prado.

Deze laatstgenoemde spreker was volgens de heer Kraan de tolk van het ganse college.

Uit de rede van Dr. del Prado nemen we het volgende over:

Wie kan realiseren, wat er aan leed is geleden in de veertig lange jaren, door die steeds groter wordende groep slachtoffers van een ziekte, die uit sanitaire overwegingen tot gedwongen isolatie moest worden gedoemd?

Gedurende enige jaren heeft spreker gelegenheid gehad van zeer nabij deze ellende te mogen aanschouwen, toen hij belast was met de medische arbeid in Groot Chatillon en Bethesda, alwaar tezamen enige honderden ongelukkigen waren ondergebracht. Maar tegelijkertijd is hij in de gelegenheid geweest de bijzondere verplegingseisen voor het personeel te leren kennen en heeft daarom met zeer grote belangstelling het gedenkboek voor de Gerardus Majella leproserie gelezen, vervuld van hoogachting en waardering voor het grootse werk, dat daar verricht wordt door allen, die met zo volkomen overgave en zelfverloochening, blijmoedig en nauwgezet hun zware taak vervullen.

En juist deze factor is het, die het leven der patiënten in geestelijk en moreel opzicht kan schragen, terwijl het physieke lijden zoveel mogelijk verzachting ondervindt.

Het bewustzijn, tot de uitgestotenen te behoren, drukt niet als een zwaar kruis op de schouders, wanneer de Liefdezusters in hare vrijwillige afzondering, onze zwaar beproefde medeburgers tegemoet treden, hen liefderijk verplegen, maar tevens vertroosten en versterken. En zij, deze heldinnen in dienst van Charitas, verrichten haar werk met dat grote geloofsvertrouwen, dat het fundament is, waarop zij doelbewust en met de meeste waarborg voor succes, haar schoon werk kunnen opbouwen.

In de St. Gerardus Majella is er steeds naar gestreefd om naar de moderne inzichten over gestichtsverpleging, arbeid, sport, muziek en onderwijs, de plaats te laten innemen, die naar de algemene medische opvatting, van overwegende betekenis is, zowel voor de mogelijkheden voor lichamelijk herstel, als voor de psychische rust der zieken.

De pastorale arbeid van de geestelijke herder voert de blik opwaarts en schept vertroosting en vertrouwen voor de toekomst.

Zo worden de voorwaarden geschapen voor vruchtbare medische arbeid, daar, waar de taak van de geneesheer aan het ziekbed juist van die zieken, in verreweg de meeste gevallen helaas zo vruchteloos moet blijken.

Voor dit resultaat door de R.K. Missie met haar leproserie bereikt, betuigt spreker zijn oprechte waardering; voor de verplegingsarbeid der Liefdezusters gevoelt hij grote bewondering en brengt haar hier hulde voor de wijze, waarop zij deze zo moeilijke en delicate taak vervullen.

Het verleden staat ons hierop achter, hetgeen de toekomst ons brengen zal. En al is het in de eerste plaats ons aller wens, dat de geneeskundige wetenschap er in moge slagen binnen afzienbare tijd ook de lepra afdoende te bestrijden, waardoor de pijnlijke maatregelen jegens door deze ziekte getroffenen, zich niet langer zullen behoeven te uiten in o.m. opgelegde isolatie, zo strekt het tevens tot troost, te mogen bedenken, dat op weg naar die mijlpaal der geneeskunde, zij, die zich het lot onzer leprozen van zeer nabij willen aantrekken, dit doen op een wijze, die zowel de zieken als de gemeenschap vervullen met grote erkentelijkheid.

Wanneer daarom bij dit jubileum ons innig medegevoel uitgaat naar de verpleegden der inrichting, brengen wij tegelijkertijd een eresaluut aan allen, die in de St. Gerardus Majella Stichting wakker op hun post staan, en met hun liefdevol hart weldadige arbeid verrichten.

Mogen patiënten en verzorgsters ook in de toekomst Van Hoger Hand troost en kracht ontvangen, opdat door onderlinge waardering, de gemoedsrust en vrede in dit gesticht behouden blijven.

Tot zover Dr. del Prado, op wiens laatste woord vooral wij de aandacht vestigen.

Want Satanisch is het werk van die patiënten, ingezonden-stukken-schrijvers en redactieleiders, die deze waardering, gemoedsrust en vrede in een dergelijk gesticht trachten te ondermijnen.

Hervormingsdag.

De „Rotterdammer" begint een artikel over bovenstaand onderwerp als volgt:

Hervormingsdag biedt velen een zeer geschikte gelegenheid om de antithese tussen Roomsen en Protestanten nog eens extra breed uit te meten. En van ons zal minder aandrang uitgeoefend worden om de kerkelijk-religieuse verschillen tussen ons en Rome te verdoezelen; verflauwing van grenzen, hoe dan ook, loopt altijd op geestelijke schade en slapheid in het belijden uit.

Maar men dient dan daarbij niet over 't hoofd te zien, dat de situatie in onze eeuw toch iets anders dan op de dag van Luther's heroieke geloofsdaad.

Toen kwam er een kleine, hoewel staag groeiende groep van Hervormde belijders te staan tegenover de overgrote massa, die althans in naam aan de Kerk van Rome verbonden was; — nu vinden Christenen van Roomsen en niet Roomsen huize tegenover zich een macht des ongeloofs zo groot, dat zelfs in ons bevoorrechte vaderland nauwelijks de helft des volks voor Christelijke staatkunde kiest.

ALGEMEEN OVERZICHT.

In de verwachting, welke we in ons vorig weekoverzicht hebben uitgesproken, zijn we niet bedrogen uitgekomen.

Het olie-embargo zal niet worden doorgevoerd: de vergadering van het comité van 18 dat hierover Donderdag l.l. zou hebben te beslissen, is tot onbepaalde tijd verschoven.

Voor een petroleumoorlog hebben we dus voorlopig niet te vrezen: integendeel, we menen zelfs in de laatste dagen vredesduiven te zien vliegen.

Laval, de Franse Ministerpresident en de Engelse Minister Hoare hebben in de laatste dagen druk geconfereerd en tegelijkertijd hadden de respectievelijke gezanten te Rome drukke besprekingen met Mussolini.

Na deze besprekingen hield Mussolini voor de Senaat te Rome een redevoering, waarin wel niets over deze besprekingen werd losgelaten, maar waarin een mildere toon van Mussolini toch niet te miskennen viel.

De vorige week sprak Mussolini nog van het olie-embargo als een casus belli; in zijn laatste rede werd het nog maar bestempeld als een onvriendschappelijke daad, die er toe leiden zou om de tegenstellingen toe te spitsen.

Er schijnt dan ook in de Italo-Abessijnse kwestie wel andere aspecten te komen en we geloven dat vooral Laval de goede genius is. Laval wil met Mussolini op goede voet blijven en omgekeerd: maar Laval wil ook Engeland niet tot vijand maken en ook weer omgekeerd.

Het schijnt, dat Laval in hoofdzaken eerst tot overeenstemming gekomen is met Italië en daarna Hoare voor zijn standpunt ook in hoofdzaak gewonnen heeft.

Welke de condities zijn, waarop de besprekingen zullen beginnen, weten we nog niet volledig.

Volgens Engelse bron zouden ze bestaan in ruil van grondgebied tussen Italië en Abessinië,met zekere concessies van Abessijnse kant. Het verlenen van steun door de Volkenbond aan Abessinië door het aantal adviseurs op economisch en mijnbouwkundig gebied. Als adviseurs zal men liefst Italiaanse deskundigen kiezen, en ten slotte zekere faciliteiten voor Italiaanse kolonisten die zich in Ethiopië wensen te vestigen.

In Genève deed het gerucht de ronde, dat Mussolini er genoegen mee zou nemen dat Italië een strook grond krijgt, die Italiaans Somaliland met Eritrea verbindt. In ruil daarvoor krijgt Abessinië een uitweg naar de Rode Zee met een haven, die op Italiaans grondgebied zal liggen. Vandaar zou een spoorweg naar Addis Abeba leiden. Tevens zou Italië concessie verkrijgen om Zuid Abessinië te exploreren.

Hiermede wordt zeker voldaan aan de rechtmatige eis van Italië om expansie; maar wat zal de Negus er van zeggen? Ofschoon we geloven dat ook Abessinië indirekt en economisch van een dergelijke regeling in de toekomst voordeel hebben zal. We hopen, dat we goede verwachtingen mogen hebben, dat deze onderhandelingen slagen zullen. In Frankrijk heeft men deze verwachting reeds en ook telegrammen uit Rome zeggen, dat Mussolini een gunstige blik werpt op het Engels-Franse vredesplan, als een basis van de beëindiging van zijn militaire campagne. Aan deze campagne zal Mussolini zeker graag een einde maken, want veel voordelen brengt deze zeker niet. Het voornaamste nieuws was wel een grote luchtaanval op Dessei, waarbij zelfs het leven van den Negus in gevaar geweest is; maar van terreinwinsten of andere voordelen hebben de berichten van deze week niets gemeld.

BUITENLAND.

Z. H. de Paus weer herstellende.

Zaterdag kwam er bericht, over een ongesteldheid des Pausen, dat aanvankelijk alarmerend luidde: in de afgelopen week zou n.l. een verslechtering in de toestand zijn ingetreden. Zijne Heiligheid was herhaaldelijk buitenbewustzijn, terwijl ook het gezicht dikwijls weg was.

Enkele dagen later kwam er echter een telegram dat Zijne Heiligheid de Paus van zijn korte ongesteldheid herstellende is. Tot verder herstel zal Hij nog enige tijd op zijn buitenverblijf vertoeven.

Ook Mgr. Verriet moest bij zijn laatste bezoek constateren dat Z. H. zeer verouderd was, en achteruitgaande.

Gezien zijn hoge leeftijd, wekt van zelf sprekend iedere verslechtering van des Pausen toestand enige ongerustheid.

Voor de Stad waren door Mgr. Verriet dan ook gebeden voorgeschreven.

Bisschop Soederblom en Koningin Astrid van België.

De Gemalin van den in 1931 overleden Protestantsen theoloog en Aartsbisschop van Upsala, Soederblom, heeft onlangs naar aanleiding van de tragische dood van Koningin Astrid van België enige mededelingen verstrekt over de rol, welke haar gemaal bij de bekering van de overleden Koningin gespeeld heeft.

Koningin Astrid was, zoals bekend, een Zweedse Lutherse Koningsdochter en als zodanig stond ze onder de zielzorgelijke leiding van den beroemden Zweedsen godgeleerde. Voor haar huwelijk bekeerde Astrid tot het Katholicisme. Mevrouw Soederblom schrijft omtrent de tijd van haar bekering het volgende:

„Toen haar levenslot haar drong een andere vorm van Christendom te aanvaarden, als waarin zij was opgevoed, kon zij dit in alle oprechtheid doen. Mijn gemaal, de Aartsbisschop hielp haar de weg tot het Rooms Katholiek Geloof te vinden. Hij deed het met oprechte blijdschap. Zoo ruim was het hart van dezen gestdriftigen Lutheraan."

Deze brief welke onlangs door Mevr. Soederblom in „Le petit Dauphinois" gepubliceerd werd, loopt thans door geheel de Franse pers. Deze houding van Soederblom was dezen pionier van het Christelijke Hereningingswerk volkomen waardig. Een bijzonder woord van dank past hier ook voor Mevr. Soederblom, die dit bewijs van wijze ruimhartigheid aan de vergetelheid wist te ontrukken.

Vijf millioen per maand.

Het is bekend, dat de Duitse regering, waar zij dat nodig oordeelt, sterke propaganda maakt in het buitenland.

In het laatste nummer van „Der Deutsche Weg" lezen wij: „5 millioen mark is ongeveer het bedrag, dat het Duitse Rijk per maand uitgeeft voor de propaganda in het buitenland".

Het zou de moeite waard zijn te weten, of dit bedrag juist is en hoe en waar dit geld wordt besteed. In Duitsland is het niet te achterhalen, want daar is, evenals in Frankrijk vóór de revolutie, de staatsbegroting geheim.

Niemand weet daar, waar het geld blijft, behalve degenen, die zelf aan het laadje zitten en ongecontroleerd elkaar geweldige cadeaux geven en zelf enorme inkomsten trekken.

Maar het is voor ons wel zaak uit te zien, of en wat er van bovengenoemde 5 millioen op Curaçao druppelt.

NEDERLAND.

De kwestie Duys.

Het uittreden van Duys uit de S.D.A.P. heeft begrijpelijkerwijze een staartje gehad in Nederland.

Deze week maakten de telegrammen mededeling van de brief der S.D.A.P.-fractie in antwoord op zijn bedanken.

Allereerst werd er op gewezen, dat het reglementair onmogelijk is, dat een lid van de SDAP zitting in de kamer heeft zonder lid van de fractie te zijn. Vervolgens gaat men op de verschillende bezwaren in die Duys in zijn brief naar voren gebracht heeft.

Reeds jaren was de leiding der SDAP het niet eens met de houding die Duys in verschillende sociale kwesties aannam, in het bijzonder wordt hier de landbouwcrisiswet ingehaald.

In de verschillende processen die hieruit voortvloeien was Duys vooral bekend als advocaat van den fascistischen slager Roelofson. Het meest heeft echter zijn redevoering gedurende de debatten over de begroting voor de justitie de aandacht getrokken op 4 December 1935, waarin de straatterreur besproken werd. De critiek van Duys was geheel verkeerd tegen de communisten, de leden der OSP en zelfs tegen de SDAP terwijl met geen woord gerept werd over de provocaties en geweldmethoden der fascisten.

Deze rede werd door „Volk en Vaderland" zonder commentaar op de plaats van het hoofdartikel afgedrukt. Men wijst er verder op dat bij verschillende gelegenheden en door verschillende handelingen de sympathie van Duys met de N.S.B. duidelijk gebleken is. Dit werd o.a. geconcludeerd uit de schriftelijke vragen gedurende Januari 1934 inzake het verbod voor ambtenaren om lid van de N.S.B. te zijn en het verzamelen van materiaal ter ontlasting van de N.S.B.-ers naar aanleiding van de relletjes te Scheveningen in het Duindorp, terwijl ook de houding van Duys bij de behandeling van het bezettingsontwerp sterk becritiseerd werd.

Men komt er tenslotte ten sterkste tegen op dat Duys voorstellingen tracht te wekken als zou Albarda een hetze tegen hem gekweekt hebben; het tegendeel is waar, daar Albarda hem juist bij elke voorkomende gelegenheid beschermd heeft. In dit verband wordt uitvoerig de voorgeschiedenis van de kwestie Duys-Broekhuizen gememoreerd die in 1933 plaats vond. Aan het einde van de brief wordt medegedeeld, dat het antwoord met algemene stemmen werd vastgesteld in de laatste fractie vergadering.

Het Algemeen Handelsblad deelt mede dat Mr. Duys medegedeeld heeft dat hij niet in beroep zal gaan betreffende zijn royement uit de S.D.A.P., daar hij volgens hem, zich dan zou beroepen op hetzelfde college dat het rapport van Bonger in de doofpot stopte.

Katholieke documentatie.

Op documentair gebied zijn de katholieken van Nederland vrij slecht voorzien. Wie gegevens wil hebben over een of ander onderwerp, een stroming of een beweging, zal deze gegevens zelf moeten verzamelen en ordenen, hetgeen een moeizaam en tijdrovend werk is.

Teneinde in deze leemte te voorzien, is een uitgave in voorbereiding onder de naam „Katholieke Documentatie", waarin wordt opgenomen en geordend, al hetgeen wat iemand, die schrijft of spreekt in katholieke geest, nodig heeft als bron of leiddraad.

Zo zal de uitgave bevatten gegevens over ethische richtlijnen, moraal-vraagstukken, jeugdbeweging, sociale en economische vragen, algemene politiek en gemeente-politiek. Over het katholieke standpunt en de actuele practische houding tegenover tal van vraagstukken. Verder worden gegevens verwerkt over belangrijke gebeurtenissen in de kerk, missiën, kloosterorden, getuigenissen van niet-katholieken over katholieken enz.

Op cultureel gebied wordt een weergave gegeven van de belangrijke feiten en stromingen in de kunst, film, radio en pers. De verrichtingen en initiatieven van de grote organisaties, hun statistische gegevens worden eveneens in de uitgave verwerkt, zodat het werk voor iederen katholiek, die zich op openbaar terrein beweegt, belangrijk materiaal bevat.

Deze gegevens worden verzameld uit de landelijke, gewestelijke en plaatselijke pers, alsmede uit de leidinggevende tijdschriften.

Wekelijks verschijnt een exemplaar, gedrukt en geordend, terwijl maandelijks een index volgt.

In de raad van advies voor deze uitgave hebben zitting genomen:

Z. Exc. de Minister van Staat, Jhr. Mr. Ch. J. M. Ruys de Beerenbrouck.

Prof Dr. Titus Brandsma, hoogleraar aan de R. K. Universiteit van Nijmegen.

Rector B. H. de Groot, Amersfoort.

Rector J. F. A. Bots, Amsterdam.

Mr. Dr. J. P. Witteman, Amsterdam, lid van Ged. Staten in Noord-Holland.

Mr. C. Ch. A. van Haren, 's-Gravenhage, leider centraal adviesbureau voor gemeente-politiek der R. K. Staatspartij.

Anton van Duinkerken, letterkundige, Amsterdam.

De uitgave geschiedt door de N. V. Paul Brand's Uitgeversbedrijf te Hilversum.

De voorbereidingen zijn thans zover gevorderd, dat op 1 Januari 1936 de uitgave zal verschijnen.

Men kan zich abonneren bij de boekhandel St. Augustinus, St. Thomascollege.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten".

De burgemeester van Berlijn is ontslagen omdat hij geweigerd heeft het kopen bij Joodse winkeliers na te laten; ook zou hij niet geneigd zijn geweest zijn vriendschappelijke relaties met verschillende joodse kringen op te geven. Nadat een persoonlijk onderhoud met rijkskanselier Hitler hem niet tot andere inzichten gebracht had, verkoos hij ontslag te nemen en zal thans als ambteloos burger in Beieren gaan wonen.

Albert Meyer, hoofd van het departement van Financiën, werd tot bondspresident gekozen.

Volgens ontvangen bericht uit Trinidad zou generaal Gomez, de president van Venezuela op het ogenblik ernstig ongesteld zijn.

Uit Caracas kwam een later telegram dat President Gomez weer hersteld is.

Deze week woedde er Dinsdag en Woensdag een hevige storm boven het Kanaal en de Noordzee.

De Vlootconferentie te Londen schijnt geheel te zullen mislukken. Ofschoon allen voor ontwapening waren, werd een Engels voorstel tot vermindering met 20% verworpen.

Japan blijft bij zijn eis om volledige pariteit met andere mogendheden.

De Sovjet deelde mede weerstand te bieden aan alle militaire invallen van Japan in buiten Mongolië.

De Spaanse regering trad af, daar de Conservatieve Katholieke Partij haar steun onttrok aan de begroting van premier Chapaprieta.

De vroegere minister van Buitenlandse Zaken en leider der boerengroepen, Martinez de Velasco is door den president der republiek aangezocht voor de vorming van een nieuw kabinet, op de huidige constellatie der kamers.

Velasco weigerde de kabinetsformatie, waarna Maura benoemd werd.

In Duitsland wordt een nieuwe aerodrome gebouwd.

In de praktijk is namelijk gebleken, dat de twee stoomschepen Westfalen en Schwabenland, die nu in het midden van de Oceaan als station dienst doen voor vliegtuigen, onvoldoende zijn en herhaaldelijk moeten worden gerepareerd.

Het nieuwe voor deze dienst bestemde schip heeft 2000 ton waterverplaatsing en zal worden uitgerust met twee Dieselmotoren van 1000 P.K. elk, waardoor het een snelheid zal kunnen bereiken van 15 knopen. In het begin van 1936 zal het schip naar zijn post in de oceaan worden gebracht.

Er bestaan in Engeland plannen dat de beroemde schepen van de White Star Line, met inbegrip van de „Majestic", in de a.s. lente uit de Transatlantische dienst van de Cunard White Star genomen worden. Na April zal de dienst onderhouden worden door de „Queen Mary" de „Aquitania" en de „Berengaria".

Een Belgisch vliegtuig van de Sabena, sloeg bij Croyden kort voor de landing tegen de grond, waarbij alle 12 inzittenden op slag gedood werden.

Omtrent de oorzaak van het ongeluk tast men volkomen in het duister, daar men tot enkele minuten voor het tragisch ongeval in radio-verbinding met het toestel gestaan had en er niets bizonders gerapporteerd werd. Onder de slachtoffers bevinden zich voor zover bekend geen Nederlanders.

Uit Londen en Parijs kwamen berichten, dat de Negus van Abessynië niet op de vredesvoorwaarden zou ingaan.

De volkenbond echter te Genève meldde, dat er nog geen bespreking met de Negus gehouden was.

UIT NEDERLAND.

Bij Kon. Besluit werd bekend gemaakt dat de salarissen voor alle Rijksambtenaren met 5% verlaagd zullen worden.

Uit officiële bron wordt gemeld, dat het bericht uit de „Telegraaf" van 3 December, waarin gezegd werd dat de chef van de marinestaf de Graaf in Maart 1936 met pensioen zou gaan deels onjuist, deels voorbarig is, daar het pensioen in geen geval in Maart aangevraagd zal worden en de kwestie van opvolging nog niet beslist is.

De K.L.M. verkocht vier Fokker F. 12 toestellen aan de Engelse Luchtvaartmaatschappij „Crillay Airways" ten behoeve van de luchtlijn Londen—Bordeaux.

Te Houthem overleed de 83 jarige letterkundige Mr. Frans Erens.

De Maasbode verneemt dat van Duitse zijde medegedeeld werd, dat de aanwezigheid van Dr. L. G. Kortenhorst als Nederlands gedelegeerde bij de Berlijnse handelsbesprekingen ongewenst was. Tevens werd hem aangezegd, dat hij Duitsland onmiddellijk moest verlaten. Het motief voor deze verklapte uiteenzetting schijnt te zijn, dat Kortenhorst als kamerlid bij 't Justitiebegrotingsdebat ten op 21 November j.l. bezwaren uiteenzette tegen de ongewenste politieke werkzaamheden van Duitse onderdanen op Nederlands grondgebied.

Kortenhorst ondertussen uit Duitsland teruggekeerd, gaf als reden op dat een pauze in de onderhandelingen ingetreden was en zijn aanwezigheid voor het ogenblik niet nodig is. Wel erkende hij, dat een incident voorgevallen was in de vorm, dat men Kortenhorst, in verband met de indruk die men te Berlijn had gekregen uit zijn onlangs gehouden kamerrede, aangezegd had dat hij zakelijk als lid van de delegatie erkend werd maar geen voorgeschreven beleefdheden van Nationaal Socialistische zijde zou kunnen genieten, terwijl men niet kon instaan voor commentaren in de Duitse pers op zijn uitlatingen in de Kamer.

De regering heeft nog geen beslissing genomen of het kamerlid de Heer Kortenhorst na het voorgevallen incident nog lid van de Nederlandse handelsdelegatie te Berlijn zal blijven.

Volgens een bericht, dat de regeringspersdienst uit Genève ontving, deelde Nederland, benevens 9 andere staten, het Volkenbondssecretariaat mede dat het bereid is aan het petroleumembargo tegen Italië deel te nemen. In aansluiting op dit bericht vernemen wij, dat de Nederlandse regering geantwoord heeft haar beslissing te zullen nemen na kennisname van het standpunt der overige regeringen, met name van die mogendheden, welke geen lid van de Volkenbond zijn.

Het bestuur van de bond voor nationaal herstel deelde mede, dat na langdurige besprekingen en raadplegingen met den Heer Westerman over het feit, dat zijn opvattingen over verschillende belangrijke onderwerpen sterk afwijken van die van het verbond, de Heer Westerman zijn zetel heeft beschikbaar te stellen. Dit werd echter niet aanvaard daar men Westerman in de gelegenheid wil stellen om als onafhankelijk nationaal lid zijn stem te doen horen.

Naar we vernemen zal de speciale vlucht naar Indië met de F 36 van de K.L.M. niet doorgaan. Het toestel is thans weder in revisie daar het bleek, dat de vereiste snelheid niet bereikt werd en dat het toestel ook aan enkele andere technische eisen niet ten volle beantwoordde.

Het Algemeen Handelsblad meldt, dat de K.L.M. een verandering in de route naar Indië zal aanbrengen. Men zal het eiland Rhodos als landingsplaats opnemen, zodra het vliegveld daar gereed is. Dit brengt het voordeel mee, dat de benzinevoorraad geringer zal zijn, waardoor minder gewichtsverlies zal ontstaan.

Naar verluidt is H. M. de Koningin sinds enkele dagen licht ongesteld. In verband met de verkoudheid waar Hare Majesteit aan lijdt zal het defilé van de mariniers enige tijd worden uitgesteld.

Deze week overleed de oud-officier en gewezen directeur van de Kon. Ned. Stoomboot Mij, de Heer B. Cox.

De directie van de Amsterdamse Toneel Vereniging deelt mede, dat men besloten heeft de opvoeringen van het toneelstuk „De Beul" niet langer voort te zetten, daar zekere politieke partijen de publieke opinie vergiftigd hebben.

De studiedienst voor de luchtvaart heeft thans besloten dat, alvorens een vliegvergunning voor de Nederlandse „Pou de Ciel" verleend zal worden, eerst met een klein model proeven genomen moeten worden, dit in verband met verschillende ongelukken, die zich de laatste tijd in het buitenland voorgedaan hebben.

In de Memorie van antwoord op de begroting van het departement van Koloniën deelt Colijn mede, dat de aanschaffing van drie mitrailleurs voor Suriname bedoeld wordt om de militaire bezetting uit te rusten voor de taak van haar opgelegde taak tot handhaving van de orde. Een verdere wijziging van de formatie der Surinaamse troepenmacht is niet te verwachten.

De Minister van Defensie stelt 150 ongehuwde dienstplichtige sergeants in de gelegenheid een dienstverband van 6 jaar aan te gaan, waarna zij het wettelijke recht zullen verkrijgen beroepsonderofficier te worden dan wel een betrekking als burgerambtenaar te verkrijgen. Het gedrag gedurende de vervulling van de eerste oefentijd en schoolopleiding zullen de doorslag geven bij het bepalen van de keuze.

De Franse regering heeft, naar aanleiding van een verzoek van de Nederlandse regering, haar gezant te Addis Abeba opgedragen de belangen van de Nederlandse regering in Ethiopië te behartigen. De Nederlandse regering vond dit noodzakelijk in verband met de aanwezigheid van de ambulanceleden in het land.

ARUBA.

De Actie voor het Rode Kruis.

Om de nodige gelden bijeen te brengen, teneinde het mogelijk te maken dat de kosten voor het zenden van een Ambulance naar Abessynië gedekt worden, gaat er van Aruba een krachtig initiatief uit voor het collecteren van de benodigde bedragen. Ook verschillende instellingen werken voor dit doel mee. Zo is de opbrengst van de dansavond, die Zaterdag 7 Dec. in het clubgebouw van de Lago Oil My. voor de employées gegeven is, ten goede gekomen aan het Rode Kruis. Het was echter wel jammer dat de avond niet zo goed bezet was als anders het geval is, waarschijnlijk is dit voor een groot deel de schuld aan het slechte weer geweest. Mr. Van de Veer, den bioscoop exploitant heeft de opbrengst van de filmvoorstelling welke Vrijdag 13 Dec. in het clubgebouw van de Lago Oil Mij. gegeven wordt, ter beschikking van het Rode Kruis gesteld. Voor deze gelegenheid is een humoristische film gekozen met bekende acteurs zodat de verwachting op een groot publiek gerechtvaardigd is.

Op Woensdag 11 Dec. is er een collectedag gehouden en zijn er speldjes door collectanten te koop aangeboden. Het is een zeer goede gedachte geweest, dit op de maandbetaaldag van de Lago Oil Mij. te doen.

Tenslotte is er nog een loterij, met als hoofdprijs een (naar keuze) luxe chevrolet auto, ofwel een truck. De prijzen van deze loten bedragen ƒ 1.—, de trekking is verdaagd en instede van 5 Dec. tot nader order uitgesteld. Voor hen, die voor dit doel willen bijdragen is er dus gelegenheid ten overvloede.

Voor Hollands sprekende katholieken.
De wekelijkse kerkelijke diensten in de stadparochies.

Parochiekerk Pietermaai:

's Zondags:

H.H. Missen: 4½. 6. 7½ (kindermis). 8½ (Hoogmis.

Lof: 's Avonds 6½.

In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.

Parochiekerk Otrabanda:

's Zondags:

H.H. Missen om 4¾. 7 (kindermis) 8½ (Hoogmis) met Hollandse preek.

Lof: 's Avonds 7 uur.

In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.

Lof: 's Avonds 7 uur.

Isla kerk:

's Zondags:

H.H. Missen om 5 uur en kwart voor 8 (met Hollandse preek)

Biechthoren — Zaterdag 4-6 uur.

Parochiekerk San Mateo:

's Zondags:

H.H. Missen 4¾. 7 (Kindermis), 9 uur (Hoogmis).

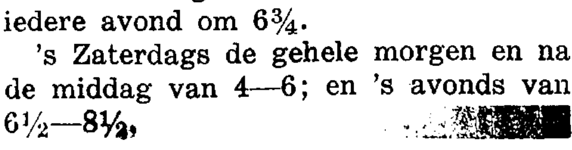
Lof: 's Avonds 7 uur.

In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.

In de 3 parochies bestaat er gelegenheid om te biechten:

Iedere morgen na de H.H. Missen en iedere avond om 6¾.

's Zaterdags de gehele morgen en na de middag van 4—6; en 's avonds van 6½—8½.

Dr. Dussenbroek.

Vorige week Woensdag keerde Dr. Dussenbroek weer hersteld van New York terug.

St. Nicolaas bij de Politie.

Evenals andere jaren is er voor de kleinen van de politie-ambtenaren een St. Nicolaasmiddag georganiseerd in de politie-kantine te San Nicolaas. St. Nicolaas was zelf overgekomen en de goede Sint deelde met milde hand aardige en leuke cadeaux aan de kinderen uit. De kleinen hebben dan ook een aangename en prettige middag gehad. 's Avonds was het St. Nicolaas voor de „groten" en tot drie uur hebben de politie-mensen het St. Nicolaasfeest gevierd.

Oranjestad.

Op Zaterdag 7 Dec. reed J. A. met z'n familie en een passagier in een Ford-auto naar zijn huis, gelegen te Ponton.

Op weg daarheen kwam hij in botsing met een telefoonpaal, die tot op de grond toe afknapte.

De auto reed nog circa 25 M. verder en kwam tegen de muur van de Gouvernementsbegraafplaats tot stilstand. De passagier was zodanig gewond, dat z'n overbrenging naar het ziekenhuis gewenst was; de bestuurder kwam er met een paar schrammen af. De vraag naar de oorzaak kan niet beantwoord worden, aangezien deze zaak nog in onderzoek is. Onder alle reserve kan nog worden medegedeeld, dat drank niet vreemd aan dit ongeval schijnt te zijn.

De Bazar ten bate v.d. Geref. Kerk.

In hotel Palace wordt ten bate van deze Kerk een bazaar gehouden, welke enige dagen duurt.

Het schijnt echter, dat de bezoekers daar zo rumoerig zijn, dat de omwonenden last van dit lawaai hebben. Aangezien er vergunning schijnt gegeven te zijn tot 3 uur 's nachts open te mogen zijn, kan dit rumoer zeer hinderlijk voor anderen zijn.

San Nicolaas.

Tengevolge van de hevige regens verkeren sommige wegen in een erbarmelijke toestand.

De weg van de Aruba Trading Comp. naar het baseballveld zit zodanig vol met kuilen, dat het er gevaarlijk rijden is, vooral bij avond.

Eveneens het stukje weg langs het baseballveld, gerekend van af de garage Wilson tot het huis van loods de Windt. Hier bevindt zich in de weg een kuil van minstens 50 c.M. Het verdient aanbeveling voor openbare werken om deze kwesties eens na te gaan en deze kuilen weg te werken.

BONAIRE.

Inzameling voor de Ambulance naar Abessinië.

Ook op Bonaire zijn er gelden ingezameld voor de uitrusting van de Nederlandse ambulance naar Abessinië. De collecte alhier heeft in totaal opgebracht ƒ 123, 19, door de na te noemen inzamelaars als volgt verkregen:

De heer Gerharts voor Kralendijk met	ƒ	53,25
De heer J. P. Roos, voor Dentera enz. met	„	20.70
De heer A. M. Rosario, voor Terra Corra, met	„	15.85
De heer M. P. Migares, voor Nikiboco, met	„	22.19
De heer E. B. Sintjago, voor Rincon, met	„	11.20
	ƒ	123.19

Waar velen uit de arbeidende klasse hiervoor een penningske hebben geofferd, is dit voorzeker een mooi succes.

Gouverneur van Slobbe Stichting.

Op initiatief van Mevr. E. van Eps-Arends is er onlangs alhier door enige dames een stichting opgericht tot steunverlening aan z.g. stille armen van Bonaire (armen die nog te veel schaamtegevoel hebben om te vragen of te bedelen).

Uit dankbaarheid voor de grote belangstelling door Z. E. den Gouverneur steeds betoond in alles wat dit eiland aangaat, is er door bedoelde dames toestemming gevraagd en verkregen de naam van Z. E. aan de stichting te verbinden, zodat die zal komen te heten: Gouverneur Van Slobbe stichting tot steunverlening aan de z.g. stille armen van Bonaire.

De Gouverneur heeft voorts met zijne welbekende menslievendheid de stichting voornoemd een aandeel in de winst van de Bond Fortuna doen aanwijzen, zodat de stichting reeds met Januari e.k. haar liefdevol werk zal kunnen beginnen.

Bonaire vooruit.

Deze week is de aanleg klaar gekomen van een nieuwe dienst-telefoonnet, waarbij zijn aangesloten, de dorpen Rincon, Dentera en Nikiboco, het hospitaal, de dokter en nog enige andere ambtenaren meer.

Verders zijn de nieuwe torens en het nieuwe station voor de D.T. reeds klaar en binnenkort zullen een nieuwe zender en ontvanger worden geplaatst. De nieuwe klok (afkomstig uit Holland van Petit en Fritsen) voor het aangeven van de officiële tijd, is op St. Nicolaasdag ingewijd.

CURAÇAO.

Bekendmakingen.

Mevr. M. D. V. Spitzer Vlieger en Mej. H. I. Labega zijn eervol ontheven van het geven van lessen in nuttige handwerken aan de Oranjeschool op St. Martin.

Mej. H. E. Buncamper, vakonderwijzeres in de nuttige handwerken aan de Oranjeschool op St. Martin is in activiteit hersteld.

Mej. E. L. Sloterdijk tijd. onderwijzeres 4e klasse is eervol ontheven van de waarneming der functies van hoofd van de openbare school te Bottom op Saba.

Aan Mej. Elaine Hassell tijd. onderwijzeres 4e klasse aan de openbare school te Bottom op Saba is eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Mej. J. C. Buncamper, onderwijzeres 2e klasse te Bottom op Saba en belast met de functies van hoofd van de openbare school op Saba, is in activiteit hersteld.

Aan Mevr. V. Hassell geb. Johnson te Windwardside op Saba, tijd. benoemd tot vakonderwijzeres in de nuttige handwerken aan de openbare school op Saba, is eervol ontslag als zodanig verleend.

Mej. E. Johnson, vakonderwijzeres in de nuttige handwerken aan de openbare school te Bottom op Saba, is in activiteit hersteld.

De Heer W. F. C. Mensing is benoemd tot lid van de Commissie van onderwijs op Curaçao.

Internationale voetbalwedstrijd op Curaçao.

Aanstaande Zondag zal op het Mundo Nobo terrein een Internationaal voetbaltreffen plaats vinden, dat zeer bijzonder belooft te worden. Het elftal uit Trinidad zal spelen tegen het Curaçaose.

Secretariaat Kamer van Koophandel.

In de laatste vergadering van de Kamer van Koophandel kwam ter tafel een bespreking over de oprichting van een permanent secretariaat.

De Kamer heeft op haar begroting, daarvoor een bedrag van ƒ 4200 uitgetrokken, omdat men meent deze functionaris niet voor een salaris beneden de ƒ 350 per maand te zullen krijgen.

De taak van dezen secretaris is, om onder leiding van den voorzitter de dagelijkse correspondentie in verschillende talen te behandelen, gegevens te verzamelen op het gebied van handel, landbouw en industrie en die gegevens statistisch te verwerken. De condities, die heersen in de nabijgelegen landen te bestuderen en de mogelijkheid onder de ogen te zien tot overname en navolging van goede instellingen in de landen en alle dusdanige maatregelen te nemen, welke de bevordering van het touristenverkeer ten doel hebben.

Het kantoor van den secretaris zal tevens fungeren als informatiebureau voor vreemdelingen, waar klachten kunnen worden geuit, welke dan door den secretaris zullen worden onderzocht, terwijl de betreffende correspondentie hieromtrent door hem zal worden gevoerd; verder zal tot zijn taak behoren het organiseren van autoritten over het eiland naar voor vreemdelingen interessante plekjes. Voorts zal het tot zijn taak behoren om garagehouders te bewegen betere auto's aan te schaffen en het bedienend personeel van deze wagens op te voeden tot een beleefde en correcte behandeling van de touristen, wat op het ogenblik zeer te wensen overlaat.

Daarnaast zal hij het verslag van de Kamer moeten samenstellen, het archief bijhouden en daaruit de nodige gegevens putten, die aan de Nederlandse Handel kunnen worden medegedeeld.

Ook heeft men nog posten uitgetrokken voor een Bode en Touristengids, een Lokaal, Folders, Brochures en ander propagandamateriaal en de inrichting van het kantoor.

Winkelsluiting en Oceantankers.

In een vorige vergadering van de Kamer van Koophandel had de Hr. van Eijk gezegd, dat er ook rekening diende gehouden te worden met de 650 Oceantankers, waarvan de bemanning eerst na 5 uur van boord kon en die minstens 150 duizend gld. per jaar hier verteerden.

In de vergadering van deze week kwam de Hr. Curiel met een dementi, na een persoonlijk onderzoek en resultaat van dit onderzoek is, dat de bemanningen op deze schepen — het waren een Engelse tanker, twee schepen van de N.I.T. en een Noorse tanker — wel degelijk de gelegenheid krijgen om in de stad te winkelen, behalve als het buitengewoon druk is, doch menigmaal vallen er enkele uren af. Op geen der schepen, die spreker bezocht, is gebleken dat er bijzonder grote behoefte bestaat aan ruimere gelegenheid tot het kopen van manufacturen. Volgens de mededeling van den eersten officier van de Dalfoun bleek, dat er gedurende de dag, steeds twee mensen vrij zijn, en beschikbaar voor inkopen voor de andere matrozen. Bovendien zijn er bepaalde firma's, die volop de gelegenheid hebben om op elk uur van de dag leveranties aan boord te doen.

De Hr. van Eijk, sprak dit dementi tegen en zeide:

Het is niet waar dat de bemanning vrij kan krijgen voor vijf uur, het is niet waar dat bepaalde leveranciers aan boord kunnen komen en daar hun waren slijten en indien dit toch gebeurt, dan is dat clandestien. Nog nóóit is er iemand aan wal gegaan vóór vijf uur, zo zegt spreker nogmaals, terwijl hij tevens bij zijn standpunt blijft, dat hier minstens honderdduizend gulden door de bemanning van deze soort schepen wordt uitgegeven.

Tot zover de Hr. van Eyk volgens het verslag in de Beurs- & Nieuwber.

Het wordt dus al minder, van 150 is de Hr. van Eyk op de duizend gekomen.

Nog een paar vergaderingen en de Hr. Curiel zal gelijk krijgen, dat het hoogstens maar een 40 duizend gulden is, waarvan het grootste deel dan nog bij de caféhouders terecht komt en niet bij de winkeliers.

In dank ontvangen.

Van de Heren M. T. Cardoze een maandkalender voor 1936.

Een Kalender van den Heer M. T. Cardoze, agent van de Angostura bitter en van de Slagerij Prince.

Hapag.

In dank ontvingen wij de tijdtafel van deze Maatschappij.

De K.R.O.-kalender.

Verschenen is in de St. Augustinus boekhandel de Pieter Breughelkalender van de K.R.O.

Deze kalender is met zijn mooie Breughelplaten een sieraad voor de huiskamer en de maandelijkse Kalenderbladen geven een mooi idee van de grote bedrijvigheid in deze organisatie om de hoorders te voldoen.

De Kalender is verkrijgbaar a 75 ct., waarbij men tevens steunt de Katholieke Radio Omroep.

De Amerikaanse consul terug.

Deze week is de Amerikaanse consul de heer Brussel Brooks op Curaçao teruggekeerd en zal zo spoedig mogelijk zijn taak weer hervatten.

M. S. „Colombia".

Het M.S. „Colombia" zal a.s. Zondagmiddag om 12 uur onze haven binnenlopen.

Met deze boot komen drie fraters, na gehouden vacantie in Holland weer terug op Curaçao, nl. fr. Rigobert, fr. Joannes de Deo en fr. Joannes Nepomucenus. Verder komen er vier nieuwe fraters mee, nl. fr. Bertrand, fr. Gustavo, fr. Alipius en fr. Edwardo.

Ons hartelijk welkom op Curaçao.

Marine Vuurwerk.

In het begin dezer week vertoonden zich Maandagavond boven zee drie lichtende ballen, welke spoedig lichtbommen bleken te zijn van de „Johan Maurits."

Even later werden ze nog door andere gevolgd.

Van de „Johan Maurits" zelf was van Curaçao uit met het blote oog niets te bemerken en men moest zeer goed opletten wilde men het geluid van het afschieten horen.

In het derde district zijn deze schoten beter gehoord en daar men daar niet wist wat er te doen, informeerde men zelfs bij de districtmeester, die ook geen verdere inlichtingen geven kon, maar deze „onrustige gemoederen" wel gerust kon stellen.

Politieberichten.

Op de weg, leidende naar Westpunt, heeft op de splitsing van wegen, van Bullebaai en Julianadorp, een aanrijding plaats gevonden, tussen een vrachtauto, die uit de richting van Westpunt kwam en een autobus komende uit de richting Cas-Chiquito. De beide wagens werden zeer ernstig beschadigd. De chauffeur van de autobus werd licht gewond. Hij is ter observatie in het hospitaal alhier opgenomen. Een onderzoek wordt ingesteld, wie schuld treft.

In een pakhuis aan de De Ruyterkade is een begin van brand ontstaan, in enige kisten inhoudende blikjes lijnolie. De brand is door den beheerder en den voorman geblust door een z.g. handblusser. De uitgerukte brandweer behoefde geen dienst te doen. Vermoedelijk is de brand ontstaan door de broeiing in de emballage.

Door de 28-jarige vrouw S. werd aangifte gedaan van diefstal van ƒ 2.— en een speelgoedhondje, waarvan zij den 23-jarigen G. die bij haar op bezoek is geweest, verdenkt. G. hierover gehoord ontkende de diefstal van het geld en beweerde het speelgoedhondje van de vrouw te hebben gekregen.

Aangifte van vermissing van zijn auto, welke hij in een koraal aan de Kortijnweg geparkeerd had, werd gedaan, door den 37-jarigen P. Uit het ingestelde onderzoek is gebleken dat de 20-jarige C. de auto heeft weggenomen en er mede is gaan toeren. Hierbij heeft hij te Palo Blanco een trankering omver gereden en op de Roodeweg en Kortijnweg is hij met de wagen tegen een hoekhuis opgebotst, waardoor de auto zwaar beschadigd werd. Ook het huis bekwam vrij ernstige schade. C. bekwam geen letsel. Tegen hem wordt P. V. opgemaakt.

Door de 35-jarige vrouw S. werd aangifte gedaan van mishandeling.

Uit een woning op Fleur alhier is een bedrag van ƒ 35.— uit een koffer verdwenen. Terzake wordt een onderzoek ingesteld.

Door de manspersonen H. en R. is aangifte gedaan van vermoedelijke verduistering van een bedrag aan geld.

Goede reis en Welkom.

Deze week vertrok naar New York de Heer Montfiore L. Maduro, terwijl de bekende musicus Charles Maduro hier aankwam, om enige tijd op Curaçao te komen doorbrengen.

Van zijn reis naar de Verenigde Staten keerde weer terug de Heer Alwin Delvalle, consul van de republiek Panama.

DE FILM VAN DE WEEK.

Van 16 tot en met 22 December 1935.

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstotelijk en geschikt voor publiek vermaak.

in theater Roxy.

Wicked woman.
David Copperfield.
I'll fix it.

In Hollywood.

Under pressure.

In Cinelandia.

Fighting Shadows.
Devil Dogs of the Air.
David Copperfield.

B. Onderstaande Films bevatten gedeeltes die aanstoot kunnen geven, wegens gewaagde toespelingen, grofheden, misleidende voorstelling van zaken of gebrek aan kiesheid. Deze films worden niet positief goed- noch afgekeurd, maar zijn TOELAATBAAR VOOR GEESTELIJK VOLWASSENEN.

Een bezoek aan deze films kunnen we in 't algemeen niet aan bevelen.

Roxy.

Rendez vous at midnight.
Dames.

In Hollywood.

Dames.
Love me forever.
Casino Murder Case.
Flying down to Rio.
Love me forever.

In Cinelandia.

20.000 Years in Sing-Sing.
Whirlpool.

De andere in deze lijst niet genoemde films, moeten of wel omdat ze slecht zijn, of wel omdat hier geen beoordeling over gegeven is, vermeden worden.

Zilveren Jubilé.

Op Monte Cristo viert a.s. Zondag Zr. M. Godelieve haar zilveren kloosterfeest.

Bijna al de 25 jaren van dit kloosterleven heeft Zr. Godelieve op Curaçao doorgebracht in dienst van de lijdende mensheid.

Ze was werkzaam in het ziekenhuis, in de melaatseninrichting en het grootste aantal jaren in het krankzinnigengesticht, waar ze ook thans nog werkzaam is.

Onze beste wensen en nog vele jaren.

J. A. Henriquez. †

Woensdagmorgen ontsliep na voorzien te zijn van de H.H. Sacramenten der Stervenden, de Heer Johannes Alfred Henriquez, de vader van den Zeer Eerw. Heer Julio Henriquez, pastoor te Willebrord.

Mgr. Verriet verrichtte des namiddags de uitvaart in de kerk van Pietermaai, waarbij het zeer grote aantal aanwezigen blijk gaf van de grote sympathie, welke de overledene genoot.

Onze oprechte deelneming aan weduwe, kinderen en familie.

R. I. P.

Verandering Stadsaspect.

Dezer dagen kan men in de grote antennemasten in de ingang van de haven enkele mannen bezig zien deze gevaarten langzaam af te breken.

Nu het station op Kwartier geheel bedrijfsklaar is, zijn deze masten, die zo lange jaren gekeken aan het Curaçaosche Stadsbeeld, niet meer nodig.

De Mariniers.

Hun 270 jarig bestaan.

Zaterdag begonnen reeds de feestelijkheden in het Waterfort, waar in de morgenuren verschillende wedstrijden lichte athletiek gehouden werden, die niet erg door mooi weer werden begunstigd.

De volksspelen in de namiddag waren dan ook een groter succes.

Zondagmorgen werden de schietwedstrijden gehouden en des middags de voetbalwedstrijd met het Vrijwilligerscorps. De mariniers bleven de overwinnaars met 4—0.

Kapitein Keuchenius reikte bij deze gelegenheid een beker uit aan de winnende partij, welke beker voortaan iedere keer dat een der beide Korpsen een jaar ouder wordt, verspeeld zal worden. Bij de uitreiking hiervan hield kapitein Keuchenius een toespraak.

Maar Donderdag was de grote dag.

Om 9 uur liep het fort Amsterdam met de geestelijke en wereldlijke autoriteiten, waar de troepen reeds in de formaties werden opgesteld voor het grote ogenblik, de rede van den Gouverneur.

Aan de beide flanken werden de Mariniers die midden voor de Gouvernementstrap stonden geflankeerd door de Matrozen van de Johan Maurits, de politietroepen en de Burgerwacht.

Om kwart over 9 kwam Z. Exc. uit het Gouvernementshuis en na de inspectie der troepen hield hij staande voor het Korps een prachtige, gloedvolle rede.

Officieren, onderofficieren, manschappen van het Korps Mariniers. Van officieren, spreek ik, omdat ik op het ogenblik ook in deze plechtigheid betrek het gedeelte van het korps wat op Aruba is gestationeerd.

Uw korps bestaat thans 270 jaar, dit wil zeggen, dat gij het oudste korps zijt van Nederlands weermacht.

Uw corps werd opgericht in een tijd dat Nederland nog strijden moest voor zijn onafhankelijkheid, dat het nog moest vechten om zijn plaats onder de zon.

Van de oprichting af zijn de Mariniers steeds in de hitte van de strijd geweest. Zij vochten te water en te land.

In het rampjaar van 1672, toen Nederland van alle kanten door de vijanden werd aangevallen waren het de Mariniers die de beroemde Hollandse waterlinie vasthielden, daardoor een voorbeeld gevend aan de latere Engelse en Franse Mariniers bij hun verdediging van de IJserlinie.

De grote slagvelden van Europa zijn van de Mariniers niet onbekend gebleven.

Zij beklommen de rotsen van Gibraltar, en vochten aan de kusten van Engeland, Spanje en Frankrijk en in de tropische binnenlanden van Suriname. En talrijk zijn de officieren en manschappen uit uwe gelederen die gesierd werden met de Militaire Willemsorde.

De strafexpeditie tegen Japan en Algiers werden uitgevoerd door Mariniers.

En toen in 1929 onverwacht bleek, dat Curaçao behoefte had aan goede soldaten, werden naar dit gebiedsdeel Mariniers gezonden.

In vier werelddelen streed uw corps, steeds moeilijkheden en hindernissen minder tellend als plicht.

Gij draagt de naam en de eer die uw voorgangers veroverd hebben. Steeds was het corps een volkomen betrouwbaar middel in de handen van 't gezag.

Gij hebt recht groot te gaan op die naam en die eer van uw korps.

Maar daarmede hebt gij ook de heilige plicht, die naam hoog te houden en ongeschonden over te geven aan diegenen die na U komen.

Dat gij dat wilt, daarvan ben ik overtuigd, ik die hier de Mariniers heb leren kennen.

Ik wens U dan geluk, ook namens heel Curaçao in het volle vertrouwen dat gij in de toekomst steeds in volle kracht paraat zult blijven om Koningin en Vaderland. Ik sluit met een driewerf Hoezee op H. M. de Koningin, die herhaaldelijk ondubbelzinnige blijken heeft gegeven van haar grote genegenheid voor uw korps.

Na een driewerf Hoezee, op het Leve de Koningin, vroeg Zijne Excellentie de andere aanwezigen, een driewerf hoezee toe te roepen op een Leve de Mariniers.

Hierna defileerde het feestvierende korps voor Zijne Excellentie Gouverneur van Slobbe.

Nu ging het naar het Waterfort, waar op het ruime binnenplein een vierkante verhoging was aangebracht versierd met Nederlandse vlaggen.

Na aankomst van Zijne Excellentie en het spelen van het Wilhelmus, trokken onder leiding van Sergeant Godding een afdeling van het korps de binnenplaats over, voorop pijper met tamboer. En onder het spelen van een potpourri van verschillende vaderlandse liederen, had nu de colonne geweer plaats.

Gymnastische standen en bewegingen met het geweer; maar ook militaire standen van aanvallen en uitvallen naar en van elkaar: met een overgooien van geweren en een opvangen als van balanceerstokken.

Verschillende kruisvuren met losse patronen sloot deze colonne geweer, waar naar de gasten en genodigden met grote belangstelling en bewondering hadden gekeken.

Een dochtertje van den sergeant Godding had nog aan Mevrouw van Slobbe een keurig bouquet rozen aangeboden.

Voor de Mariniers zelf is het hedenavond uitreiking van de prijzen met een feestavond, welke we hun van harte gunnen.

GEMENGD NIEUWS.

De Lucifer 100 Jaar.

Ter gelegenheid van het feit, dat 100 jaar geleden de lucifer werd uitgevonden, heeft het gemeentebestuur van Boedapest een nieuwe straat naar den uitvinder, Johannes Irinyi, genoemd.

Het geschiedkundig onderzoek heeft uitgemaakt, dat de grondgedachte voor het maken van lucifers afkomstig is van den genoemden Hongaar, die in 1838 als hoorder van de Weense polytechnische school, bij zijn proeven de eerste lucifer tot ontbranding bracht.

Het luciferskartel laat een herinneringsplaat aanbrengen in het huis waar 100 jaar geleden een der lucifersfabrieken van Irinyi gestaan heeft.

Bier in de Nederlandse folklore.

Professor Gerrit Jan Mulder poneerde reeds in 1875 deze stelling:

„Overziet men de historie van het bier in Nederland, dan heeft men bijna de historie van de opkomst en de bloei van ons vaderland."

Hoe groot de rol van het bier in het leger en op de vloot is geweest mag men afleiden uit de bewering in de Codex Batavus, dat de 80-jarige oorlog voor een groot deel gevoerd kon worden met het geld, verkregen uit de hoge bieracijnzen. Bier was tot omstreeks het midden der 17e eeuw de gewone scheepsdrank, zoals in vele journalen bevestigd wordt. De Geuzen, die in 1574 in de Zeeuwse wateren rondzwalkten, beklaagden zich herhaaldelijk, dat zij slechts „zeer smal ende cleyn bier" als rantsoen kregen. Te juister tijd viel hun een koopvaarder in handen, die als buit een paar vaten bier opleverde en wij kunnen lezen dat dit bier de Geuzenmoed heeft gestimuleerd bij de verovering van Middelburg. Trouwens, ook op de zilveren gildestaf van 1697, die thans in het Groninger museum wordt bewaard, staat als een axioma gegraveerd:

„De kluyn verheugt den Man,
En maeckt Soldaten sterck,
Maeckt vree daer quaestie is
En geeft den Vijandt werck".

Deze „kluyn" is het vermaarde „dik bier", dat herhaaldelijk in de geschiedenis onzer oorlogen vermeld wordt, in tegenstelling met het Rotterdams „dunbier", dat volgens de Parival in zijn „Vermaeckelijkheden van Holland" in grote hoeveelheden aan de dunne bierkaden van menige stad werd geladen of gelost en ook als „scharrebier" door den gemenen man algemeen werd gedronken. Het stond niet hoog in aanzien, wat spreker afleidde uit een citaat in het tweede bedrijf van Hooft's „Warenar", waarin de dienstmaagd „Reym den knecht die de bruidswijn eens wilde proeven, toesnauwde: „Kal jij hier van bruitswijn? Vraegh na bruits-scharrebier!" Toch schijnt het „dunbier" ook door voorname lieden dikwijls te zijn gedronken en stadhouder Floris van Egmont heeft er in het leger zelfs de bijnaam van „Fleurtje Dunbier" gekregen zoals anderen bekend stonden als Louwen of Sijmen Dikbier.

Geen wonder dan ook dat Starter eenmaal schreef in zijn „Friesche Lusthof":

„Dat men eens van drincken spraeck
Sou dat syn so vreemden saeck
Ick denck wel neen!"

Meer Courantenreclame meer winst.

25 Adverteerders trokken in 1933 $ 6.145.000 meer uit voor courantenreclame dan in 1932.

Zij verdienden dat jaar $ 103.490.000 meer.

25 Adverteerders gaven datzelfde jaar $ 7.461.000 minder uit aan courantenreclame.

Zij verdienden dat jaar $ 45.166.134 minder.

De tweemaal 25 adverteerders zijn niet maar willekeurig gekozen. In beide groepen zijn telkens dezelfde branches vertegenwoordigd en wel door gelijkwaardige bedrijven.

Zo staat b.v. tegenover een tabaksfirma in de ene groep ook een tabaksfirma in de andere groep van dezelfde betekenis.

Helaas zijn dergelijke cijfers van Curaçaose adverteerders niet bekend. Daarom moeten wij wel met deze veelzeggende cijfers uit Amerika volstaan.

Maar ook voor Curaçao geldt: Courantenreclame is niet te vervangen.

De Heer en Mevrouw

W. H. Winkel Brown Gorsira

geven kennis van de geboorte van hun zoon

Jan, Carel.

Curaçao 10 December 1935.

Ambachtsschool St. Jozef.

Onderafd.: van de C. R. K. Volksbond.

Op de Zaterdagen 30 Nov. — 7 Dec. — en 14 Dec. des morgens van 9—12 uur, bestaat gelegenheid tot het inschrijven van nieuwe leerlingen op het kantoor van de C. R. K. Volksbond, Kerkplein, Otrabanda.

Alleen zij die met vrucht 6 klassen van de lagere school hebben doorloopen, komen in aanmerking. Leeftijd 13—16 jaar.

Men gelieve het rapport-boekje en trouwboekje mede te brengen.

De datum van het toelatingsexamen zal nader worden bekend gemaakt.

De directeur,
S. CHR. SCHOUTEN.

3—3

St. Martinus-Gesticht.

R. K. Muloschool voor Meisjes.

Gelegenheid tot inschrijven van nieuwe leerlingen voor 1936 vanaf Vrijdag 27 Dec. 's morgens van 8—12 uur.

Men wordt verzocht trouwboekje en pokkenbriefje mee te brengen.

Schoolgeld volgens Gouvernementsregeling.

SPORT-RUBRIEK.

Officiële Mededelingen VAN "De Curaçaose Voetbalbond."

STAND COMPETITIE-WEDSTRIJDEN.

A-klasse:	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten	Gem.
JONG-HOLLAND	10	6	3	1	17	6	15	1.50
VOLHARDING	10	7	1	2	14	6	15	1.50
BISMARCK	11	7	2	2	17	9	16	1.45
R.C.C.	9	5	2	2	15	10	12	1.33
AJAX	11	3	5	3	8	12	11	1.00
HERCULES	11	2	5	4	6	11	9	0.82
TRAPPERS	11	3	2	6	11	8	8	0.73
M.S.V.	11	3	2	6	14	21	8	0.73
TRANSVAAL	9	1	2	6	7	12	4	0.44
ASIENTO	9	1	2	6	5	19	4	0.44
B-klasse:								
SCHERPENHEUVEL	10	9	1	0	40	6	19	1.90
JONG-HOLLAND II	10	5	3	2	20	6	13	1.30
VOLHARDING II	8	5	0	3	12	8	10	1.25
BISMARCK II	8	4	1	3	11	10	9	1.23
HERCULES II	9	5	1	3	10	11	11	1.22
R.C.C. II	8	3	2	3	16	14	8	1.00
ASIENTO II	6	3	0	4	10	11	6	1.00
ATLETICO	11	4	1	6	12	11	9	0.82
M.S.V. II	7	2	1	4	9	23	5	0.71
TRAPPERS II	9	3	2	4	11	11	8	0.59
AJAX II	10	2	0	8	9	27	4	0.40
TRANSVAAL II	8	1	0	7	7	29	2	0.25

WEDSTRIJD-PROGRAMMA.

Op Zondag a.s. zal een voetbalwedstrijd plaats hebben tussen het vertegenwoordigend elftal van Curaçao en Trinidad.
In verband hiermede zullen de competitiewedstrijden niet doorgaan.

Zondag, 22 December.

MUNDO NOBO:
M.S.V.—AJAX
Aanvang 3 uur precies.
HERCULES—JONG-HOLLAND
Aanvang 4 uur precies.

RIO CANARIO:
ASIENTO—BISMARCK
Aanvang 4 uur precies.

Donderdag, 26 December.

MUNDO NOBO:
TRAPPERS—R.C.C.
Aanvang 4 uur precies.

DE HOOP:
M.S.V.—TRANSVAAL
Aanvang 4 uur precies.

Zondag 29 December.

MUNDO NOBO:
AJAX—TRANSVAAL.
Aanvang 3 uur precies.
JONG HOLLAND—BISMARCK
Aanvang 4 uur precies.

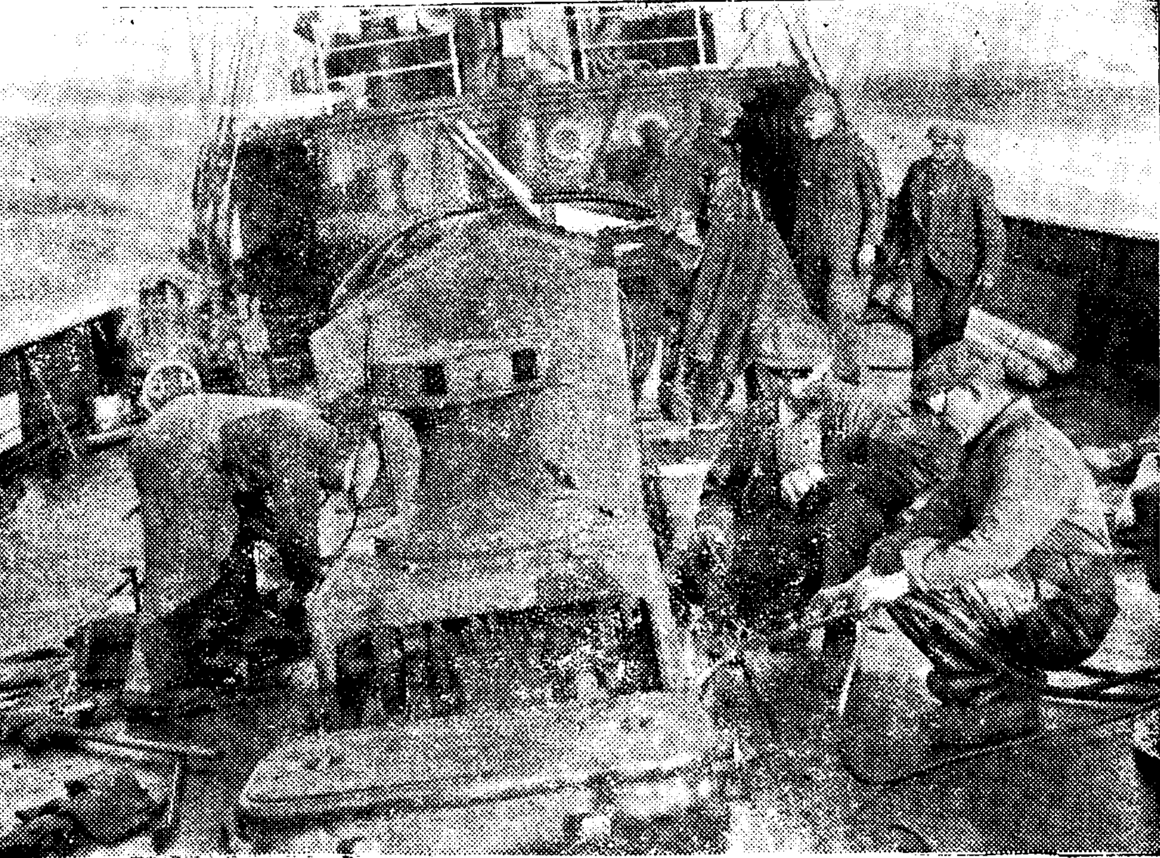
RIO CANARIO:
ASIENTO—M.S.V.
Aanvang 4 uur precies.

Zondag, 6 Januari. 1935.

MUNDO-NOBO:
M.S.V.-BISMARCK.
Aanvang 3 uur precies.
VOLHARDING-JONG HOLLAND.
Aanvang 4 uur precies.
RIO CANARIO:
ASIENTO-AJAX.
Aanvang 4 uur precies.

DE HOOP:
HERCULES-TRANSVAAL.
Aanvang 4 uur precies.

HET BESTUUR.

Branders en snijders verrichten hun werk op de sleepboot „Drenthe", welke te Egmond aan Zee is gestrand en thans gesloopt wordt.

Kampioenswedstrijden van de C.A.B.

100 m. hardlopen:
1. Doran 11.6 sec. (nieuw record)
2. Prince.
3. Boelin.

400 m. hardlopen:
1. G. Rosario.
D. Henriquez.

1500 m. hardlopen:
1. J. H. Hoendervoogt 5 m. 10 s. n. rec.
2. G. Rosario.

4 × 100 m. estafette:
1. R.C.C.
2. Shell Sp. C.

Hoogspringen:
1. P. Haagen 1.65 m.
2. P. Joosen 1.60 m.
3. Doran.

Verspringen:
1. Joosten.
2. Haagen.
3. Doran.

Kogelstoten:
1. Haagen 11.03 m.
2. Nieuw 9.68 m. (n. rec.)
3. Royer.

Discuswerpen:
1. Haagen 32.02 m.
2. Nieuw 28.52 m. (n. rec.)
3. Joosten.

Speerwerpen:
1. Haagen 49.15 m.
2. Opschoor 44.13 m. (n. rec.)
3. Staverman.

B. en N.

Mogen wij een volgende maal de uitslagen officiëel vernemen? (Amigoe).

IERLAND—NEDERLAND.

De op Zondag l.l. te Dublin gespeelde wedstrijd Ierland—Nederland eindigde in een overwinning voor Holland.

't Was 'n prettige, spannende strijd. Na tweemaal achtergestaan te hebben, veroverde Ierland vlak voor de rust de leiding 3—2. Na de rust wist Nederland echter nog drie doelpunten te fabriceren, waardoor de uitslag voor Holland wel wat gunstig werd. Van Nellen en Drok deden zeer verdienstelijk werk. Zwakke plekken kwamen niet voor.

Oorsprong en betekenis van den naam Curaçao.

4.

Deze artikelen van Phoel zijn echter niet in alles betrouwbaar.

Al de andere meer bekende schrijvers van latere tijd, Ds. Bosch, Teenstra, Ds. Simons, Brusse en van der Walle hebben direct of indirect uit Phoel geput. Het spreekt vanzelf, dat alle fouten, die de bronnen en handschriften door Phoel gebruikt, aankleven, in de artikelen van Phoel en in nog meerdere mate in de genoemde latere schrijvers, weer worden terruggevonden.

Omtrent de naam Curaçao zegt Phoel:

„Het was in 1527 dat Curaçao ontdekt werd en in naam des Konings „van Spanje in bezit werd genomen. Misschien gaf de eerste ontdekker of „inbezitnemer zijn naam aan de nieuwe kolonie, die **Quirazao** zal geheten „hebben, want dit is de alleroudste naam." (Cur. Crt. No. 46 — 1824).

Maar in dezelfde Courant van het jaar 1826, vinden we van de hand van Phoel een artikel **„Over de naamoorsprong van Curaçao en de tijd van deszelfs ontdekking."**

In dit artikel verbeterde Phoel zijn ontdekkingsjaar in 1499 en over ons onderwerp schrijft hij het volgende:

„Wij vinden in verscheidene oude werken de naam van dit eiland op „verscheidene wijzen als **Quiraçao, Corossol, Ceraçol** en **Curazao**, doch we „hebben nergens de oorsprong dier namen kunnen vinden.

„De Franschen noemden het Corossol en wijl de zuurzak alhier het eerst „in het wild aangetroffen werd en van hier naar de Fransche koloniën is „overgebracht geworden, zoo heeft deze vrucht bij de Franschen den naam „van Corossol behouden. (zie Chomel in de encyclopedie gedrukt te Genève).

„Het is echter zeker dat die naam van Spaanschen oorsprong is en men „heeft getracht om denzelven van eenige gebeurtenis af te leiden.

„Zoo verhaalt men dat een Spaansch priester alhier door de Indianen ge- „braden en opgegeten zou zijn geworden en dat daarom dat eiland **Cura „Hazao** (eene verbastering van hazado) is geheten geworden.

„N.B. Het werkwoord braden in het Spaansch is niet **hazar** maar wel „**asar.**

„Dit is waarlijk een zeer aardig sprookje, maar het heeft niets van waar- „**schijnlijkheid.**

„Daar men op het eiland een zoo gezonde luchtgesteldheid heeft, zou „deszelfs naam niet oorspronkelijk kunnen zijn van het Portugeesche „woord Curaçao, dat genezing of gezondheid beteekent?

„Anderen zeggen weer dat het oudtijds geheeten heeft **Curapuirra,** dat „is hij wordt gezond of genezen die er heen gaat uit hoofde der gezonde „lucht, doch al deze vertelsels zijn van grond ontbloot.

„De namen door de Spanjaarden gegeven aan nieuw ontdekte landen zijn „grootendeels die van een heilige wiens feest het was op den dag der ont- „**dekking. Eenige weinige plaatsen zijn door hen naar steden in Spanje** „genoemd geworden. ......Maar zeer weinig der nieuw ontdekte landen zijn „genoemd geworden met den naam van den ontdekker en wij hebben ook „onder de ontdekkers of eerste Europeanen welke deze kusten bevaard „hebben, geen naam gevonden die naar Curaçao zweemt.

„Vele plaatsen uit de nieuwe wereld hebben den naam gehouden welke „zij droegen toen de Spanjaarden er aan kwamen, zoo als Haity, Maracaybo, „(zoo heette de Kazike welke er woonde), Coro, Cuba, Cumana enz. Het „waarschijnlijkst is dus dat Curaçao ook al de oude naam is welke dit eiland „droeg bij deszelfs oorspronkelijke inwoners, doch die eenigszins volgens „de Spaansche uitspraak kan veranderd zijn.

Behalve de verkeerde naam van Houttuyn en Hering (Quiraçao) verschijnt hier de nieuwe naam **Ceraçol.**

Phoel geeft verder goed weer de mening van Père Labat dat de zuurzak bij de Fransen Corassol heet, aldus genoemd naar ons eiland; en dan zegt hij:

„Het is zeker dat de naam Curaçao van Spaansen oorsprong is."

Maar zijn bewijzen ontbreken; integendeel wettigen ze zelfs deze conclusie niet.

De geschiedenis van de gebraden priester noemt hij zelf een sprookje. De naam Curapuirra (klaarblijkelijk een drukfout van Curaquirra) zegt hij, is van allen grond ontbloot.

En een naam van een ontdekker die op Curaçao lijkt, kan hij ook niet vinden. Nog noemt hij wel het Portugese woord Curaçao, wat gezondheid betekent.

Maar Phoel besluit toch maar met de verstandige conclusie, welke in duidelijke tegenspraak is met zijn boven geuite zekerheid omtrent Spaanse oorsprong: „het waarschijnlijkst is dus dat Curaçao ook de aloude naam is, welke dit eiland droeg bij deszelfs oorspronkelijke bewoners, doch die eenigszins volgens de Spaansche uitspraak kan veranderd zijn."

Op wat Phoel in zijn citaat fantasie of sprookje noemt, hebben alle latere schrijvers direct of indirect verder geschreven, daarbij haast geheel vergetend de gezonde conclusie waarmede zijn citaat eindigde.

De reisgenoot van Phoel en vriend, misschien zelfs familielid, was **Ds. G. B. Bosch,** die nog geen 22 jaar oud in April 1816 als predikant op Curaçao kwam.

In 1829 gaf deze tijdens zijn eerste verlof, bij N. van der **Monde te Utrecht** het eerste deel uit van zijn **Reizen in West-Indië, waarin** hij voornamelijk Curaçao bespreekt.

Ds. Bosch had academische studies gemaakt en was ietwat philosophisch aangelegd, wat reeds te bemerken is uit het volgende citaat (Dl. 1. bl. 256):

„De oorsprong van den naam dezes eilands ligt in het duister. De Spanjaarden „gaven aan de nieuw-aangewonnene landen zelden den naam van den ontdek- „ker; sommige noemden zij naar den Heilige, op wiens feest zij de ontdekking „deden; aan eenige gaven zij den naam van een stad uit Oud-Spanje; aan andere „lieten zij de namen behouden, welke de plaatsen bezaten, toen de Europëers „dezelve ontdekten. Onder deze laatsten (dus met oorspronkelijke Indiaanse „naam) schijnt dit eiland te behooren, dat oudtijds op onderscheidene wijzen „geschreven werd, als **Curaquirra, Quiraca, Corrosol, en Curazao**, waarvan het „nutteloos is de beteekenis te gissen."

Deze laatste verstandige opmerking hebben latere schrijvers helaas niet ter harte genomen.

Wij zien hier bij Bosch nog weer de nieuwe naam **Quiraca**; doch we vermoeden dat deze een drukfout zal zijn en **Quiraçao** was bedoeld, daar hij blijkbaar Phoel heeft overgeschreven.

Slechts met een paar jaar tussenruimte sluit zich hierbij onmiddellijk aan de schrijver M. D. **Teenstra** met zijn boek **De Nederlandsche West-Indische eilanden** in twee delen, uitgegeven te Amsterdam bij G. G. Sulpke in 1836-'37.

Teenstra was adviseur voor de landbouw in Suriname en maakte als zodanig in 1828-'29 en later in 1933-'34 een reis naar Curaçao en bezocht al onze eilanden. Hij heeft toen zeker met de beide vorige schrijvers kennis gemaakt en hun reeds geciteerde werken geraadpleegd.

Ook zonder er speciaal de aandacht van den lezer op te vestigen, ziet men terstond, dat Teenstra, toen hij het volgende schreef, het boek van Ds. Bosch naast zich op de schrijftafel had liggen, zoals hij ook zelf erkent. Hij zegt op bladz. 12-13 van het 1e dl.: „De oorsprong van de tegenwoordige benaming „Curaçao is geheel onzeker en men weet zelfs niet, of het naar een Spaansche „of naar een Indiaansche benaming aldus genoemd wordt. Ook heeft de naam „van dit eiland... een menigte veranderingen ondergaan, zoals **Curaquirra,** „**Quiraçao, Corrosol** (Zuurzak) **Kurakao,** Kurassou enz."

Men ziet hoe weinig critisch al de schrijvers waren aangelegd, dat niemand hunner zelfs er aan gedacht heeft, bij den allereersten schrijver **de Laet** die de naam van ons eiland het eerst bekend heeft gemaakt, eens te rade te gaan. Dan zou terstond gebleken zijn, dat al dit gehaspel met al die vreemde namen, die in werkelijkheid nooit zijn gebruikt, geheel overbodig zou geweest zijn.

Slechts terloops maken we hier melding van het weinig bekende werkje: **Nederlandsch Oost- en West-Indië** met betrekking tot de **aardrijkskunde, statistiek, voortbrengselen, luchtgesteldheid en gezondsheidtoestand** van den Duitsen **Dr. S. Friedmann,** waarvan reeds in hetzelfde jaar 1860 bij J. C. A. Sulpke te Amsterdam een Hollandse vertaling verscheen.

Deze Duitse dokter diende van 1840 tot 1849 als officier van gezondheid bij de Kon. Ned. Marine en bracht dit laatste jaar als dokter van het stationschip op Curaçao door. Het ligt voor de hand dat in dit werk, dat al onze Koloniën in Oost- en West- Indië bespreekt, Curaçao maar een heel ondergeschikte plaats inneemt en slechts 30 bladzijden beslaat.

Men bemerkt terstond, dat in dit werk een veelzijdig, wetenschappelijk man aan het woord is.

Pater Euwens gelooft niet, dat dit werk op Curaçao bekend was, anders zouden de latere schrijvers wel gebruik hebben gemaakt van de heel wat meer belangrijker gegevens van Dr. Friedmann.

Omtrent het onderwerp dat ons bezig houdt, schrijft hij op bl. 254, waar hij de voortbrengselen van de landbouw bespreekt: „De Zuurzak (Anone muri- „cata) moet reeds door de eerste ontdekkers op het eiland gevonden zijn, en „daar deze vrucht **Corrosol** genoemd werd, zoo zou zij hieraan (het eiland) de „naam hebben ontleend."

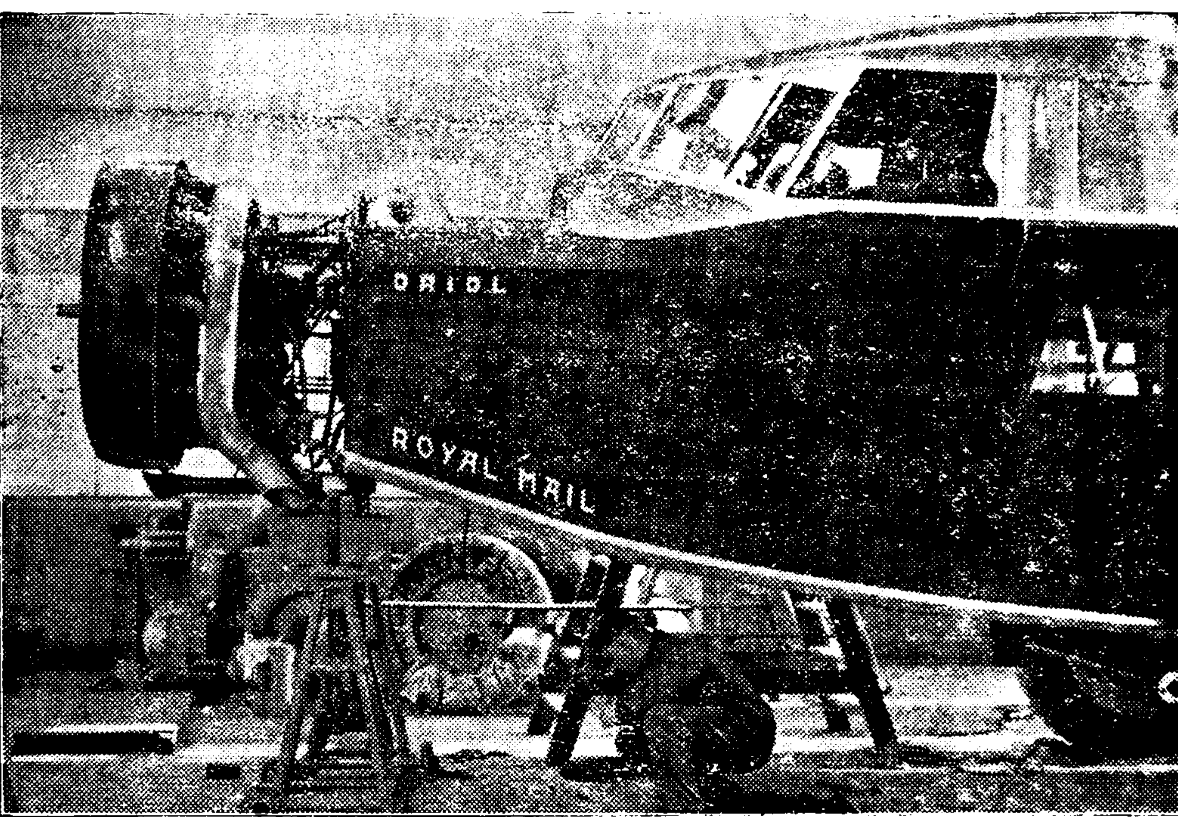
Deze opmerking herinnert weer aan wat Père Labat 150 jaar vroeger, maar veel duidelijker gezegd had. Wanneer Friedmann er bij gevoegd had: dat die vrucht alleen op de Franse Antillen Corossol genoemd wordt, omdat ze van Curaçao geimporteerd is, zou zijn opmerking veel begrijpelijker geweest zijn.

Wij komen nu tot een schrijver, die van al de opgesomden misschien nog de meeste bekendheid op Curaçao verworven heeft. Het is **Ds. G. J. Simons** die op 31 jarige leeftijd op 22 Juli 1865 op Curaçao kwam als predikant van de Protestantse Gemeente. Hij stierf plotseling op 19 Aug. 1872.

Toen Simons twee jaar op Curaçao was, schreef hij zijn werkje: **Beschrijving van het eiland Curaçao uit verschillende bronnen bijeenverzameld,** uitgegeven in 1868 bij G. S. de Tempe te Oosterwolde.

Zoals reeds het titelblad aangeeft, beschouwde Simons zijn boekje niet als eigen werk, maar meer als een compilatie uit de verschillende bronnen.

wordt vervolgd.

De „Oehoe", die op Aruba een defect aan zijn neus gekregen had, heeft behalve een nieuwe neus ook een nieuwe naam gekregen, n.l. „Oriol" (de Spaanse naam voor Wielewaal".) Met het S.S. „Alkmaar" keerde de „Oriol hier weer terug.

Feuilleton.

De Vermoorde vermoord

Detectiveroman door S. A. Steeman.

8)

Naast het voetpad stond een prachtige „Torpedo"; Max Hartog zat aan het stuur met Clemence Byl naast zich.

— „En... waarom niet?" vroeg Bure aan den ouden knecht.

— „U zult het misschien dwaas vinden van mij," antwoordde Levachot, „maar ik houd niet van dat jongmens,... Mevrouw is zó uitermate goed geweest voor hem en hij heeft er nog geen traan om gelaten!" en zelf begon Levachot te wenen. Bure drukte hem gemoedelijk de hand en stapte in zijn auto... hij zag nog dat de „Torpedo" traagjes wegreed en dat Cl. Byl haar haar goed schikte wijl Max Hartog met haar stilletjes sprak.

— „Hebt u het hun gezegd?" hoorde Bure hem nog vragen.

— „Natuurlijk niet", antwoordde de vrouw; „we zijn al genoeg verdacht buiten dit".

— „Ge hebt nochtans ongelijk gehad," zei Hartog nog. „Dat is een tactische fout en dat zal ons nog veel last berokkenen," besloot hij en versnelde zijn vaart.

Middernacht... Jazz-muziek in hel-verlichte bar...

Clémence liet haar sigaret in het champagneglas vallen en leunde achterover tegen haar stoel.

— „Max!..."

— „Wat is er?..."

— „We gaan weg, ik hou het hier niet langer uit!... Als iemand ons hier moest zien!..."

Haar stem klonk dof en hees; ze had te veel gedronken.

Max antwoordde niet; hij was ook dronken, dat zag ze nu en ze begreep dat verder redeneren nutteloos was; ze schoof het tafeltje wat weg en stond op.

— „Wat... wat scheelt je?" brabbelde hij.

Ze was bleek geworden en haar lippen beefden.

— „Ik ga weg," zei ze, „gaat u met mij mee?"

— „Met u?..." en hij schudde herhaaldelijk weigerend het hoofd. „Ik blijf en gij ook!... Waar zoudt gij nu alléén nog naartoe gaan?... Alléén... en... te voet!"

— „Ik kan toch wel een taxi nemen of overnachten in een hotel," antwoordde ze misprijzend. „Dat kan er nu wel af!..."

Die laatste woorden bleven in zijn oren suizen, en toen verzonk hij in een toestand van volkomen gevoelloosheid; hij hoorde de jazz-muziek niet meer en de lichten van de bar dansten op en neer; hij stak een nieuwe sigaar op maar legde ze terstond weer opzij. Hij hoorde, zag of begreep niets meer; er bestond niets meer voor hem, tenzij de zekerheid zich rijk te weten. Toen hij wat later eventjes ontwaakte uit zijn verdoving, zag hij dat er iemand naast hem zat; een man dien hij niet kende.

— „Dat ze nu een taxi kan betalen,... dat heeft ze toch aan mij te danken!" stootte hij er onsamenhangend uit en hij zonk weer helemaal weg in dezelfde gevoelloosheid van daarstraks. Als hij tot bezinning kwam, stond hij op straat, naast zijn auto; hij kreeg een koude rilling en keek rond; het was overal donker; slechts het radium uurwerk naast het stuur lichtte nog; hij zag nu ook dat de electrische gloeiletters aan de bar-gevels gedoofd waren.

— „Sta me toe", hoorde hij iemand zeggen,... maar zag niemand; en op hetzelfde ogenblik voelde hij toch dat iemand hem zachtjes in de auto neerduwde; weer hoorde hij diezelfde stem:

— „Je hebt allang beproefd die deur van uw wagen te openen, maar ik zag wel dat het niet ging."

En nu zag Max Hartog op het voetpad een grote magere gestalte die onbeweeglijk een sigaret stond te roken.

— „Hier, uw overjas nog", zei de onbekende en gooide ze in de wagen. „En nu zal ik U maar naar huis rijden, want ik geloof niet, dat U daar nog toe in staat zijt!"... en vóór dat Max Hartog een antwoord gevonden had, schoof de „torpedo" in snelle vaart over het asphalt van de boulevard.

Het was laat in de morgen toen Max Hartog wakker werd met een plakmond en onvaste benen. Dat een onbekende hem in zijn auto had geduwd en hem een kaartje in de hand gestopt, dat was alles wat hij zich nog herinnerde van het nachtelijk avontuur. Hij zocht gejaagd in al de zakken van zijn smoking en zijn overjas die hij zomaar neergegooid had op de vloer; toen stond hij recht en bekeek zich in de spiegel en schrok van zijn eigen ellendig figuur.

Het visitekaartje gleed tussen zijn vingers en onthutst las hij, gedrukt in grote letters, een zonderlinge naam:

Wencelas Vorobëitchik

en daaronder, geschreven met potlood:

„Verzoekt Max Hartog om een vertrouwelijk onderhoud, betreffende de dubbele moord van de villa „Bicolore."

Strop en vergift.

Den eersten mens dien Hartog ontmoette, toen hij van zijn kamer kwam, was de zonderlinge gezel, die in de loop van de voorbije nacht, naast hem had gezeten aan het stuur van zijn auto. Max ontstelde zódanig toen hij hem zag, dat hij zich moest vasthouden aan de trapleuning.

— „Gij?!... hier!?..." kreet hij hees.

Vorobëitschik hield een pakje onder de arm: een boek of zoiets; hij gaf zijn hoed en wandelstok aan de kamermeid en...

— „Wel ja," zei hij, „terwijl u nog sliep — of misschien ook niet sliep — heeft men ingebroken — of getracht in te breken, tenminste — in de villa hier!"

— „Maar... dat is... onmogelijk!... Dat zou ik gehoord hebben," antwoordde Max verwonderd.

— „Denkt u dat?" vroeg Wens en veegde even de glazen van zijn bril af.

— „Ja, het is precies niet tijdens uw nachtrust gebeurd, ik vergiste me; maar, volgens de rechter van instructie Bure, die mij op de hoogte van de feiten bracht, na zelf telefonisch verwittigd te zijn geweest door Clémence Bijl, zou het moeten gebeurd zijn ongeveer één uur vóór dat ik U naar huis bracht."

— „En werd er iets gestolen?" vroeg Hartog.

— „Nu, dát zult u wel aanstonds weten", sprak Wens, „als ik al de kamers zal doorsnuffeld hebben!..."

Er ging een deur open, het was de gezelschapsdame geheel in 't zwart gekleed. Zonder haar verloofde een blik te gunnen, ging ze recht naar Vorobëitchik toe en zei hem: „Ik geloof niet dat er iets gestolen werd. Zoals ik reeds zeide aan den rechter, het was toen ik me uitkleedde dat ik een vreemd gerucht hoorde."

— „Hebt u duidelijk opgemerkt van waar dat gerucht kwam?" vroeg Wens, „van de eerste verdieping of van het parterre?..."

— „Zó juist kan ik dat niet zeggen... Ik meen dat het op gelijkvloers was..."

— „En wat hebt u dan gedaan?..."

— „Ik heb mijn browning genomen uit mijn nachttafeltje, heb licht gemaakt op de trap en ben naar beneden gegaan..."

— „U zijt niet bang, juffrouw!" moedigde Wens aan.

— „Toen ik juist op de trap was, hoorde ik voetstappen onder mij; ik riep en toen hoorde ik duidelijk iemand weglopen..."

— „En waarlangs zou die kerel gevlucht zijn?" vroeg Wens.

— „Langs de vensterdeuren van het terras, daar is niet aan te twijfelen, want ik heb die open gevonden!..."

— „En... in welke kamer zou de inbreker feitelijk geweest zijn?"

De jonge vrouw dacht een ogenblik na.

— „Dat weet ik niet", zei ze toen; „misschien, wel in de kamer van Mevr. Rouvet?... misschien ook wel in de salon?..."

Wordt vervolgd.

Aankomst en vertrek der schepen in de week van 15 — 21 December 1935.

SS.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Tachira	15	New-York	15	Aruba, Maracaibo
El Libertador	15	Maracaibo, Aruba	16	Aruba, Maracaibo
Colombia	15	Hamburg, Amsterdam	16	Pto. Limom
Falcon	15	Maracaibo	16	P. Cabello, La Guaira, San Guan & New-York
Baralt	17	St. Kitts, St. Eustatius, Saba, St. Martin, Bonaire	—	Curaçao
Atlas	17	S. Domingo, Haiti	—	Curaçao
Magallanes	17	Cristobal	18	Barcelona
Amor	18	New-York, P. au Prince	18	Aruba, Maracaibo
Midas	18	Haiti, S. Domingo	—	Curaçao
San Francisco	18	Le Havre	18	Cristobal North Pac. C.
El Libertador	19	Maracaibo, Aruba	19	Aruba, Maracaibo
Crijnssen	19	P. Limon	19	Amsterdam Hamburg
Sesostris	19	Hamburg	19	P. Barrios
Flandre	19	Le Havre	19	Cristobal
Medea	20	Maracaibo	20	P. Cabello, New York
Damsterdijk	20	R'dam, L'pool, Londen	20	Cristobal, Los Angelos
Oranje Nassau	20	H'burg, A'dam via Suriname & Venezuela	20	P. au Prince, New York
Midas	—	Curaçao	20	Jeremie, P. au Prince
Barneveld	21	Costa del Pac., Cristobal	21	Liverpoool, Rotterdam, A'dam, H'burg
Baralt	—	Curaçao	21	Bonaire, St. Thomas, St Martin, Saba, St. Eustatius, St. Kitts
Atlas	—	Curaçao	21	S. Domingo, N. Domingo, S. Domingo
Caracas	21	New York	21	Aruba, P. Cabello, La Guaira, S. Juan en New York.

Henri Dunant.

Stichter van het Rode Kruis.

Vijf en twintig jaar geleden stierf in het ziekenhuis te Heiden, een kleine stad in het Zwitserse kanton Appenzell, Henri Dunant, in de ouderdom van 82 jaar. In hem sloot de man voorgoed de ogen aan wien het gelukte een organisatie op te richten, die de mensheid tot grote zegen heeft gestrekt, namelijk het Rode Kruis.

Wij kunnen ons thans moeilijk weer voorstellen dat er een tijd geweest is — die nog niet eens lang voorbij is — dat men het in 't geheel niet onwaardig vond gewonde of gevangen vijanden te doden, althans ze niet te verplegen.

De man die na harde strijd hierin verandering bracht was Henri Dunant uit Genève, een telg uit het oud adellijk geslacht.

De indrukken, die Henri Dunant tot deze strijd deden besluiten, deed hij op het slagveld zelf op. Hij maakte nl. in 1859 een reis door Italië en kwam in Lombardije midden op het slagveld terecht van de oorlog der Piëmontezen tegen de Oostenrijkers. Hij was aldus getuige van de slag bij Solferino, de bloedigste, moorddadigste veldslag van de gehele negentiende eeuw.

In de morgen van 25 Juni zag hij een slagveld met 34000 doden en nog meer gewonden. Hij zag daar de onbeschrijfelijke ellende van mensen, die langzaam dood bloedden, die met uitpuilende ingewanden huilden om de dood, die in ijlkoorts schorre kreten slaakten en die in vele gevallen door hun tegenstanders meedogenloos werden afgemaakt, gelijk slachtvee.

Aan het Apostolaat van het Zeemanshuis aan de Prins Hendrikkade in Amsterdam wordt druk gewerkt om de zeelieden het Kerstfeest op zee te veraangenamen.

Henri Dunant werd door dit schouwspel zó diep geschokt, dat zich meteen bij hem het besluit vastzette zijn leven te wijden aan een betere verzorging van gewonde soldaten.

Dunant keerde terug naar Genève en begon met het neerschrijven van zijn ervaringen; hij deed het in sobere stijl, maar met de kracht der overtuiging. Zijn boekje „Een herinnering aan Solferino" baarde aanstonds groot opzien en in minder dan geen tijd verschenen vertalingen ervan in vrijwel alle beschaafde landen der wereld.

In dit boekje beschreef Dunant niet alleen de verschrikkingen van het oorlogstoneel, maar hij ontwikkelde ook de ideeën, die hij zich had gevormd over de wijze waarop verbetering zou kunnen worden gebracht in het lot der oorlogsgewonden.

Velen, die zijn werk lazen, werden getroffen door de schildering van de ellende en door de juistheid van zijn ideeën, maar nog meer waren er die de spot dreven met Dunants actie.

Dit laatste komt ons misschien onbegrijpelijk voor, maar men vergete niet, dat wat Dunant voorstelde, iets geheel nieuws was, iets dat buiten de normale denkwijze der massa om ging. Men hield Dunant in den beginne voor een overgevoelige fantast, en vroeg hem waarom hij geen actie op touw zette tot afschaffing van de oorlog.

Jaren lang werkte Dunant voor zijn actie met onverpoosde ijver en met inzet van heel zijn kapitaal. Tenslotte echter werd zijn werk met succes bekroond en op 22 Augustus 1864 werd te Genève de „Geneefse conventie van het Rode Kruis" door twaalf Europese naties plechtig ondertekend.

Daardoor werden de militaire doktoren, verplegers, veldpredikers en hospitalen onschendbaar verklaard; de gewonden en zieken, zonder onderscheid van nationaliteit werden voor de geneeskundige behandeling gelijk gesteld, bij welke der oorlogvoerende partijen zij zich ook mochten bevinden; tevens werd bij die gelegenheid het „rode kruis" erkend en aangenomen als het door allen te eerbiedigen kenteken van neutraliteit.

Het ging nu verder crescendo met de idee van het Rode Kruis. Steeds meer naties traden toe tot de conventie van Genève en maar al te spoedig kreeg het „Rode Kruis" gelegenheid zijn nut in de praktijk te bewijzen. In 1866 reeds begonnen de Pruisen en de Oostenrijkers elkaar te beoorlogen en het Rode Kruis wist op verrassende wijze zijn onmisbaarheid te tonen. In de oorlogen van 1870, 1877, 1898, 1904, de Balkan-oorlogen, de wereldoorlog, in China, in Paraguay en thans in Abessynië bevestigde het Roode Kruis telkens opnieuw zijn reden van bestaan.

En de stichter van deze wereld-organisatie, hoe verging het hem, Henri Dunant?

In de eerste jaren van het bestaan van het Rode Kruis viel hem veel eer ten deel. Hij werd uitgenodigd aan de hoven van Europa en Azië en zat aan bij de tafels van de groten der wereld. Ridderorden daalden op hem neer, kranten en tijdschriften huldigden hem en iedereen sprak slechts met grote hulde over hem en zijn werk.

Langzamerhand echter verbleekte de stralenkrans van zijn glorie en daar Dunant een bescheiden figuur was, zonk hij weg uit de publieke belangstelling.

Eer en roem, doch geen geld had zijn stichting op hem gebracht, en aldus verarmde hij, in stilte, zonder dat iemand er aandacht aan schonk.

Lange jaren leefde hij in bittere armoede te Parijs, zijn kostje bij elkaar scharrelend, slapend onder de Seinebruggen en in stations-wachtkamers...

Eindelijk, in 1879, werd hij weer „ontdekt" door een Parijse arts. Deze interesseerde zich onmiddellijk voor hem, deed stappen in invloedrijke kringen en zorgde ervoor, dat hij naar zijn geboorteland kon terug keren en opgenomen worden in een ziekenhuis te Heiden.

Toen herinnerde de wereld zich nog eenmaal zijn naam. Nog eenmaal werd de grijsaard met eerbewijzen overladen. De keizerin van Rusland kende hem een pensioen toe, waarvan hij tot zijn levenseinde behoorlijk kon leven.

Het Comité voor Nobelprijzen kende hem de prijs voor de vrede toe (aldus werd hij de eerste Nobelprijs-winnaar) en aldus verliepen zijn laatste jaren in betrekkelijk gunstige omstandigheden.

Maar weer werd het langzamerhand stil om hem heen, totdat op 31 December 1910 de wereld vernam, dat Henri Dunant te Heiden was overleden.

Satyre en humor.

„Leb wohl, Zitrone — Rhabarber her!"

In haar rubriek „Rasse, Erbe, Gesundheit", dus uit ras-biologische motieven, neemt de Fränkische Tageszeitung afscheid van de citroen. In werkelijkheid is het motief natuurlijk van economische aard. Men moet in Duitsland de invoer namelijk zoveel mogelijk inperken, omdat men gebrek heeft aan „nervus reruim."

En zo moet ook de citroen het loodje leggen. Men wil in het Derde Rijk echter niet erkennen, dat men in nood is en maakt van de nood een deugd. Men verschuilt zich achter beginselen als weleer de vos achter de zuurheid der druiven, toen ze te hoog hingen. Daarom moet het „rassische", die uitvlucht voor alles er bij worden gehaald. Daarom: vaarwel, citroen — hier met de rabarber!

„Wij, Duitsers", schrijft het genoemde blad, „denken heden ten dage anders. Wij zijn tot bezinning gekomen. Wij hebben de betekenis leren kennen van bloed en bodem. Wij weten, dat ons volk zich slechts dan handhaven kan in de strijd der volkeren onder elkander, wanneer het zijn vermogen niet verbrast met buitenlandse geliefden en wanneer het zijn aard zo bewaard, als zijn Schepper heeft gegeven. Deze aard met haar karakter en prestaties is gebonden aan de kwaliteit van het bloed. En het bloed is weer gebonden aan de grond. Slechts de voortbrengselen der Duitse aardkluiten scheppen Duits bloed.

Vaarwel, citroen! Wij hebben je niet meer nodig. Onze Duitse rabarber zal je in alle opzichten vervangen. In alle Duitse gouwen kunnen we rabarber het hele jaar verkrijgen. Bijna kosteloos. Zij zal het zuur zijn van onze slaatjes en groenteschotels. Licht gesuikerd zal zij voor ons een kostelijke verfrissing zijn en tegelijk een bloedreinigingsmiddel en een heulsap van echt Duitse soort.

Aan de Duitse rabarber willen wij weer goed maken, wat wij gezondigd hebben aan de buitenlandse citroenen."

„Am Deutschen Rhabarber soll das Deutsche Blut genesen, want zij is — en daarop komt het vooral aan — „bijna kosteloos" te krijgen en haar verbruik brengt niet het bezit der buitenlandse valuta in gevaar," schrijft de „Reichspost" met meedogenloos sarcasme. Zulke kleine dingen tonen de situatie zoals zij is. Een open bekentenis zou sympathieker zijn dan dit verstoppertje spelen, dat wel in het „Land wo die Zitronen blühen" een kwaadaardige echo moet wekken, wat ten gevolge kan hebben, dat de citroen revanche neemt en de besparing door rabarber weer te niet doet.

Nog lichter.

Een verwaand heertje stapt een sigarenwinkel binnen en vraagt: „Hebt u voor mij een héél licht sigaartje!"

„Zeker, mijnheer", geeft de winkelier ten antwoord, „dit is de lichtste soort, die ik heb."

„Zo, zo," zegt het heertje, „nee, deze zijn me nog te zwaar!"

Lachend antwoordt de zakenman:

„Dan raad ik u aan, aan de overzijde in die chocoladewinkel eens te vragen!"

Mijnheer Anders.

Rechter: „Hoe heet je?"

Beklaagde: „Mijn naam is Anders, maar ik zou wel graag anders willen heten."

Rechter: „Geen smoesjes asjeblieft! Ik vraag je naam en niets anders."

Beklaagde: „Ik heet niet anders dan Anders."

Rechter: „Ik waarschuw je! Hoe is je werkelijke naam?"

Beklaagde: „Maar ik zeg u toch dat mijn naam Anders is! Als mijn naam anders was, zou ik hem niet anders noemen. Maar ik heet nou eenmaal Anders en niet anders?"

Rechter (tot de overige edelachtbaren): „Ik stel voor deze zaak te schorsen en eerst een onderzoek te laten instellen naar beklaagdes geestesvermogens."

De echo.

„Is hier een echo?" vroeg de Engelsman.

„Roep u maar eens champagne," zei de gids, „dan zult u eens wat zien."

„Champagne!" schreeuwde de Engelsman uit alle macht, en nog eens, toen hij niets hoorde.

„Waar blijft die echo nu?" vroeg hij aan den gids. „Ik hoor niets."

„Ik heb ook gezegd, dat u wat zoudt zien," antwoordde de gids. „Daar komt de kellner uit het café hier vlak om de hoek al met de champagne."

Als hij dat geweten had!

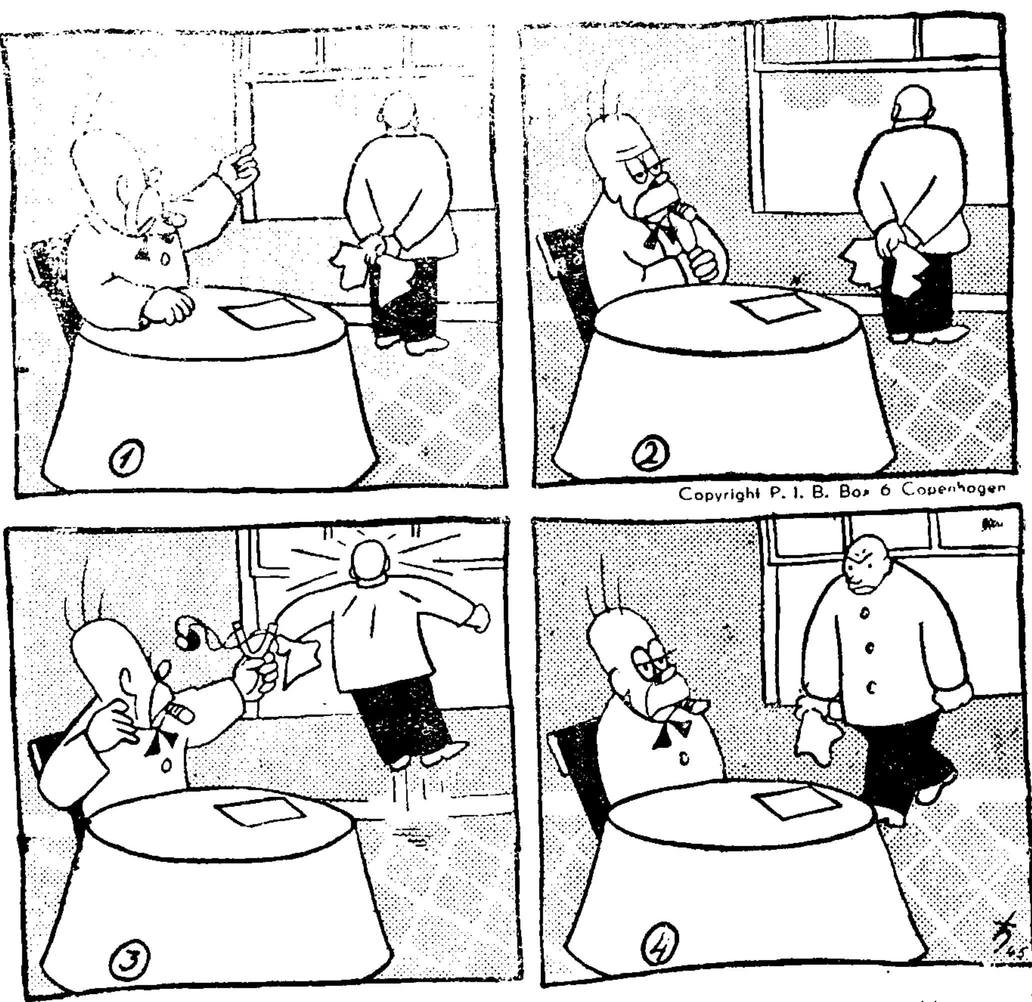
Kees, de tuinman, was al meer dan vijftig jaar bij de familie werkzaam.

Z'n jonge patroon vond het tijd, dat hij nu ereis rust nam.

„Wel Kees," zei hij op een goede dag, „je bent nu al over de vijftig jaar aan het werk. Je moest er maar mee uitscheiden."

Kees was hogelijk verontwaardigd en zeide:

„Hoor ereis, jongeheer, ik werkte precies drie-en-vijftig jaar, eerst bij uw grootvader, toen bij uw vader en nu bij u. En ik heb altijd mijn best gedaan. Nou wil je, dat ik rust neem? Nou, als ik geweten had, dat het niet voor vast was geweest, dan had ik de betrekking nooit aangenomen..."

ADAMSON ZOU GRAAG BETALEN.